VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 51 — Vol. LII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Lauantai, toukok. 4 p. — Saturday, May 4, 1968

"Köyhien marssi Washingtoniin"

"Itkupäivät ovat ohi" sanoi SCLC:n uusi johtaja, Rev. Abernathy ja "marssipäivät ovat alkaneet"

Memphis. — Edesmenneen Rev. Martin Luther Kingin suunnittelema "Köyhien marssi Washingtoniin" aloitettiin torstaina Memphisistä, siltä paikalta, missä salamurhaaja ampui tri Kingin huhtikuun 4 päivänä.

"Hetki on lyönyt" sanoi tri Kingin seuraaja, Southern Christian Leadership Conferencen uusi johtaja, Rev. Ralph Abernathy väkijoukolle, mikä oli kokoontunut tri Kingin muistotilaisuuteen.

"Itkupäivät ovat ohi" hän jatkoi. "Marssipäivät ovat alkaneet."

Seuraten vanhoja kuluneita vankkureita, joita veti kaksi roikkuvakorvaista muulia (sellaisilla rattailla kuljetettiin myös tri Kingin arkku hautauspaikalle) noin 400 osanottajaa marssi kahdeksan rinnan symboolisen 2½ mailin matkan slummialueen läpi.

Osanottajille oli varattu syötävää ja juotavaa, sekä kuljetettavia mukavuuslaitteita marssin päättymispaikalle, missä vuokratut linja-autot olivat valmiina kuljettamaan heidät 70 mailin päässä olevaan Marks-nimiseen paikkaan mikä on Mississippin alueella.

Memphisin läpi suoritettu marssi kesti toista tuntia. Rev. Abernathy suuteli erästä lasta matkalla ja ajoi pienen matkan muulivaljakkoa. Hän pysähtyi kerran keskustelemaan liikkään neekerinaisen kanssa. Nainen kertoi itkien, ettei hän voi mennä kirkkoon siksi kun hänellä ei ole säädyllisiä kirkkovaatteita.

Kahdeksan linja-autoa, jotka oli vuokrattu $1,500 hinnalla, lähti viemään 340 marssijaa Marksiin. Toiset suorittavat tämän matkan autoilla.

SCLC:n puhemiehet selittivät, että matkalle lähtevät pystyttävät Markssissa kämpikön kahdeksi päiväksi hajaantuen siellä värvätäkseen lisää osanottajia marssiin.

Tri Kingin leski, joka sai suurta huomiota osakseen, puhui marssin alkamista edeltäneessä muistojuhlassa. Hän sanoi:

"Tällä paikalla, missä mieheni antoi henkensä inhimillisen rakkauden ja palvelun hyväksi, minä lupaan lojaalisuuteni ja antautumukseni sille työlle, jonka hän niin ylevästi aloitti."

Mrs. King puhui Lorraine motellin parvekkeelta mistä näkyi katu ja sen toisella puolella oleva ikkuna, josta ammuttiin surmanlaukaus tri Kingia kohti.

Noin tuhat neekeriä kokoontui mainitun motellin pysäköimistontille muistojuhlaan.

Rev. Abernathy sanoi puheensa yhteydessä, että köyhien ihmisten Washingtonin marssiin voi yhtyä kuka tahansa ihonväristä huolimatta.

"Meillä ei tule olemaan valkoista valtaa eikä mustaa valtaa, vaan köyhien valta", hän julisti.

Tri King suunnitteli nyt alkaneen köyhien Washingtonin marssin, jonka tarkoituksena on kiinnittää valtiovallan ja koko kansakunnan huomio Yhdysvaltain köyhien ihmisten todella huonoon asemaan.

5 miljoonaa "verolappua" on lähetetty

Montreal. — Eri puolille Canadaa on jo lähetetty yli 5 miljoonaa Montrealin vapaaehtoista verolaskua, mutta yhtään ei ole vielä lähetetty Yhdysvaltoihin, tiedoittavat kaupungin viranomaiset.

Tähän mennessä on jo saapunut 20,000—30,000 vapaaehtoista $2.00 lahjoitusta, jotka oikeuttavat "lahjoittajan" pääsemään 151 palkinnon (voiton) jakoon (arvontaan) joista suurin on $100,000. Ensimmäinen arvonta tapahtuu toukokuun 27 pnä.

Montrealin kaupunki toivoo täten saavansa $32,000,000 käyttövaroja, joka summa, neljää miljoonaa lukuunottamatta, täydentää Montrealin verotuloja. Mainittu 4 miljoonaa menee kuukausittaisten arvontojen (arpajaisten) palkintoihin.

Acadialaiset kiittävät de Gaullea

Montreal. — Monctonin yliopiston presidentti Adelard Savoie sanoi täällä torstaina, että Ranskan presidentti Charles de Gaullen antama apu on avainasemansa Acadian-kulttuurin elinvoimaisuuden säilymisessä. (Acadia on nykyinen Nova Scotian ja New Brunswickin entinen nimi ja siellä vielä olevat acadialaiset alkuperäisten ranskalaissiirtolaisten jälkeläisiä — V.)

Puhuen Richelieu Clubin illallistilaisuudessa mr Savoie sanoi, että presidentti de Gaullen mielenkiinto ja konkreettinen avunanto Pariisissa äskettäin vierailleille acadialaisille, avasi kulttuuri-indenttisyyden mahdollisuudet New Brunswickin 350,000 henkeä käsittävälle ranskalaisväestölle.

de Gaulle suostui acadialaisten Pariisissa esittämiin kaikkiin pyyntöihin, sisältyen siihen kulttuurikeskuksen järjestäminen Monctonin yliopistoon ja ranskankielisen l'Evangeline-lehden avustaminen, sekä acadialaisille varatut stipendit opiskelijain ja professorien hyväksi, acadialaisten opiskelijain keskuksen perustaminen Pariisissa ja Ranskan kulttuuriedustajan nimittäminen Monctoniin.

KUKKIMISAIKA SUNNUNTAINA

St. Catharines. — Viranomaiset selittävät, että vaikka kirsikkain kukinta on jo sivuutettu Niagaran kunnassa, niin tämän viikonlopun aikana on kaunein hedelmäpuiden kukinta tällä alueella.

Natsimurhaaja sai tuomion ja — vapauden

Bamberg, Länsi-Saksa. — Natsi-Saksan ulkoministeriön entinen virkailija ja "hirttomies" Adolf Eichmannin työkumppani Franz Rademacher sai torstaina 5 vuoden vankilatuomion yli 3,000 juutalaisen tappamisen auttamisesta, sekä 80,000 juutalaisen Adolf Hitlerin kuolemanleireille karkoittamisen auttamisesta.

Nyt annettu tuomio tarkoitti sitä, että Rademacher vapautui vankilasta heti. Hän oli v. 1952 3 vuotta ja 5 kuukautta vankilassa näistä samoista rikoksista ja on ollut yli 18 kuukautta tutkintovankina.

Nyt annettu vankilatuomio ja vapautus tuli sen johdosta kun syyttäjäviranomaiset vetosivat aikaisemmin annettua liian helppoa tuomiota vastaan.

Canada tukee YKn ydinsulkusopimusta

United Nations. — Kaksikymmentä maata, Canada ja Suomi mukaanluettuna, esitti keskiviikkona päätöslauselman, missä pyydetään Yleiskokousta hyväksymään Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton ehdottaman ydinsulkusopimuksen mikä kieltää ydinaseiden levittämisen sellaisiin maihin missä niitä ei ole.

Tässä päätöslauselmassa pyydetään, että ko. sopimus alistetaan mahdollisimman pian allekirjoitettavaksi ja ratifioitavaksi ja kehoitetaan Geneven aseistariisuntakonferenssia neuvottelemaan kiireellisesti sopimuksesta ydinaseistuskilpailun lopettamiseksi.

Päätöslauselma annettiin YK:n sihteeristölle missä Suomen valtuutettu Max Jakobson esitti sen torstaina poliittisen komitean harkittavaksi.

USAn puhelintyöläiset saivat 20% korotuksen

Washington. — Yhdysvaltain puhelintyöläiset voittivat lakkonsa perusteella 3-vuotisen työehtosopimuksen, minkä puitteissa he saavat palkankorotuksia ja ns. reunaetuisuuksia, joiden yhteenlaskettu arvo on noin 20 prosenttia nykyisistä palkka eduista. Työehtosopimuksen etuisuudet koskevat noin 600,000 henkilöä.

Työläiset arvioivat sopimuksen aiheuttavan Bell-yhtiölle noin $2 miljardin menon. Yhtiön lausunnon mukaan noin 50 miljoonaa puhelimen käyttäjää joutuu maksamaan korkeamman hinnan puhelinpalvelusta.

Noin 200,000 lakossaolevaa työläistä äänestää mahdollisemman pian hyväksyvätkö he tämän työehtosopimusehdotuksen tai ei. Heidän päätöksensä luo perustan noin 400,000 muun työläisen työehtosopimusten käsittelylle.

Nuoret sanovat NDPta natsipuolueeksi

Lichtenfels, Länsi-Saksa. — Nuoret mielenosoittajat yrittävät "Natsi, natsi" ja "me emme halua mennä keskitysleirille" huutoja esittäen tunkeutua torstaina kansallisdemokraattisen (NPD) puolueen kokoukseen.

Poliisiviranomaisten kanssa vastatusten joutuneiden nuorten tarkoituksena oli päästä väittelyyn mainitun uusnatsipuolueen kahden edustajan kanssa.

Saigon pidättänyt taas oppositioon kuuluvia

"Kokoomushallituksen" muodostamisehdotus vei Truong Dinh Dzun jälleen vankilaan

Saigon. — Saigonin hallituksen järjestämässä presidenttivaaleissa toiselle tilalle noussut Truong Dinh Dzu vangittiin keskiviikkona ja siirrettiin pois eräästä saigonilaisesta sairaalasta sen vuoksi kun hänen sanotaan suosittelevan Etelä-Vietnamille kokoomushallitusta, mihin osallistuisi myös Kansallinen vapautusrintama.

Dzun perheen jäsenet sanoivat, että vangitseminen suoritettiin siitäkin huolimatta, vaikka kolme lääkäriä — kaksi heistä kansallisen poliisin lääkäriä — sanoo hänen potevan sydänvikaa, ja että häntä ei saisi muuttaa minnekään usean viikon aikana.

Dzu sai viime syksynä presidenttivaaleissa 17 prosenttia kaikista annetuista äänistä ja tuli toiseksi Nguyen Van Thiun jälkeen. Hän on ollut sen jälkeen useita kertoja vankilassa ja pois vankilasta. Vaalit suoritettiin viime syyskuussa.

Oltuaan 7 viikkoa "turvasäilövankeudessa" Dzu vapautettiin huhtikuun 14. päivänä. Pian sen jälkeen hänen kerrotaan sanoneen monelle lehtikirjeenvaihtajalle, että Vietnamin sodan lopettaminen tulee mahdolliseksi vain sillä perusteella, että muodostetaan kokoomushallitus, missä on myös Kansallinen vapautusrintama edustettuna.

Mrs Dzu sanoo poliisien kieltäneen häneltä ainakin tähän asti tilaisuuden vieraillla miehensä luona poliisiasemalla.

Dzu on Saigonissa ensimmäinen henkilö joka on nyt vangittu kokoomushallituksen muodostamisehdotuksesta.

Mutta Saigonin hallituksella on kuitenkin muitakin poliittisia vankeja, joista ehkä tunnetuin, johtava budhalaismunkki, Thich Tri Quang.

LISÄÄ MYÖNNYTYKSIÄ PÄÄOMASIJOITTAJILLE

Brincon obligatioja Yhdysvalloissa ostavat pääomasijoittajat saavat verovapautuksen

Ottawa. — "Historialliseksi teoksi" sanotulla siirrolla yhdysvaltalaisen pääoman saamiseksi Canadaan, pääministeri Trudeaun hallitus on päättänyt vapauttaa Labradoriin rakennettavan miljardin dollarin hintaisen Brincon voimalaitoksen ulkomaiset pääomasijoitukset n.s. withold-verolta.

Finanssiministeri E. J. Benson sanoo julkaistun hallinnollisen määräyksen, mikä auttaa Brincon hallinnassa olevaa alayhtiötä Churchill Falls (Labrador) Corp. Limitedia myymään $400 miljoonan arvosta kehitysoblikaatiojaan Yhdysvalloissa.

Toisena syynä tälle verovapautukselle mainitaan halu se, että Quebecin ja Newfoundlandin voimakomissionit saisivat halvalla sähkövoimaa. Se auttaa tätä asiaa alentamalla korkomenoja joita Brinco joutuu lainapääomista maksamaan.

Tämän ennen kuulumattoman hallinnollisen määräyksen tuloksena on, että ei-canadalaiset pääoman sijoittajat vapautuvat korkojen ja voitto-osinkojen 15-prosenttisesta verosta. Tämä vero (koroista ja voitto-osingoista) peritään ennen kuin nämä maksut lähetetään asianomaisille henkilöille.

Mr. — Benson selitti, että ilman tätä verovapautta voisi olla mahdotonta saada Yhdysvalloista niin suurta obligatiosummaa. Ja vaikka se olisi saatukin, yhtiön olisi pitänyt maksaa korkean koron, mikä taas olisi korottanut sähkövoiman hintaa.

Jättiläiskokoisen — miljardin dollarin hintaisen — Churchill Fallsin projektin rakennustyöt aloitettiin useita vuosia kestäneen viivytyksen ja poliittisen kinastelun jälkeen viime vuonna. Sen pääasiallisimpina edistäjinä ovat olleet: Newfoundlandin pääministeri Joey Smallwood ja entinen kauppaministeri Robert Winters, joka oli yhtiön presidenttinä ennen ministeriön toimeen ryhtymistä, mikä tapahtui 1965.

Churchill Falls Corporationin neljä suurinta osakkeenomistajaa on: Newfoundlandin hallitus, Hydro-Quebec, Rio Algom Mines Ltd ja British Newfoundland Corp. Ltd. (Brinco).

Brincon perusti brittiläis-canadalainen ryhmä, jonka johdossa oli N. M. Rotchhild and Sons.

KREIKASSA VANGITTU ENTISIÄ MINISTEREJÄ

Ateena. — Kreikan sotilasjuntta määräsi keskiviikkona taas kaksi entistä hallitusministeriä kotiarestiin.

Kaiken kaikkiaan Ateenassa on huhtikuun puolivälistä lukien määrätty 5 entistä hallitusministeriä kotiarestiin.

Nyt viimeksi kotiarestiin joutuneet entiset hallitusministerit ovat: George Rallis ja George Mavros.

Saatujen tietojen mukaan 62-vuotias Rallis julkaisi lausunnon, missä kehoitetaan kuningas Konstantinea saapumaan takaisin Kreikkaan, sekä entistä pääministeri Konstantine Caramanlisia muodostamaan uuden hallituksen ja järjestämää vapaat vaalit.

59-vuotiaan mr. Mavrosin väitetään salakuljettaneen tämän lausunnon Britannian yleisradiolle, BBC :lle, joka viime viikolla arvosteli Kreikan sotilasjunttaa.

Huhtikuussa vangitut hallitusministerit ovat:

Entinen pääministeri George Papandreou ja mr. Caramankis sekä parlamentin entinen presidentti Dimitrios Papaspyrou. Sotilasjuntta syyttää heitä "lisääntyneestä poliittisesta toiminnasta."

Mr. Rallis oli yleisen järjestyksen ministerinä siinä hallituksessa minkä sotilaspiirit kukistivat. Mr. Mavros oli talousasiain ko-ordinoimisministerinä Papandreousin keskustaunionin hallituksessa.

Suuri puutavarayhtiö lukee lakia työläisille ja poliitikoillekin BC:ssa

Vancouver. — John V. Clyne sanoi täällä tiistaina, että British Columbian rannikkoalueella on metsäteollisuuden edessä pitkäaikainen lakko, jos unio pitää kiinni vaatimuksistaan.

Tämä vancouverilaisen huippusuuren MacMillan Bloedel Ltd:n puheenjohtaja (mr. Clyne) sanoi tulleensa siihen lopputulokseen, että on tullut aika pysähdysmerkin antamiselle. "Minä en ole sotainen, vaan esitän vain tosiasiat siten, ettei tule mitään väärinymmärryksiä", hän sanoi yhtiön vuosikokouksessa.

Yhtiön työläisiä edustava International Woodworkers of America unioni vaati 50 sentin palkankorotusta vuoden kestävän työehtosopimuksen aikana noin 28,000:lle työläiselle maakunnan rannikkoalueilla. Työläisten tuntipalkka on nyt $2.76. Maakunnan sisäosassa on jo toteutettu yhtiön puheenjohtajan "pitkän ajan lakko-ohjelmaa" sillä siellä on noin 7 kuukautta ollut ja on vieläkin noin 5,000 työläistä lakossa. Kiistana on se kun maakunnan sisäosissa työskentelevät miehet vaativat palkka-pariteettia (samaa palkkaa) rannikkotyöläisten palkkoihin verraten.

Mr. Clyne väittää v. 1966 allekirjoitetun 2-vuotisen työehtosopimuksen antaneen työläisille liian suuren palkankorotuksen, mikä on vaikuttanut yhtiön voittojen pienenemiseen. (V. 1967 MacMillan Bloedelin voitot laskivat 15-prosenttisesti) vaikka myynnit lisääntyivät 13-prosenttisesti, selitettiin kokouksessa.)

Mr. Clyne arvosteli myös verojen kohoamista. Hän sanoi MacMillan Bloedelin maksaneen $60 miljoonaa veroa v. 1967 vastaavan luvun ollessa 39 miljoonaa vuodelta 1960.

Väittäen, ettei hänen yhtiönsä voittomarginaali ole yhtä suuri kuin vastaavanlaisten yhtiöiden voitot Yhdysvalloissa, mutta Canadasta puhuen hän myönsi, että MacMillan Bloedel on menestynyt jossakin määrin teollisuuden keskitasoa paremmin.

Mr. Clyne esitti liikemiesten "formulan" siitä, miten ehdokkaita "kokeillaan" kesäkuun vaalien edellä.

Seuraavassa on hänen ehdokkaille esittämänsä kysymykset ja sulkumerkeissä hänen vastauksensa omiin kysymyksiinsä:

— Kannatatteko te taattua vuosiansiota ja yleistä, pakollista sairaushuoltoa?

— Kannatatteko te korkeampia veroja tällaisten suunnitelmien toteuttamiseksi ja minne kohdistatte lisääntyvän verotaakan kannon?

(Jos vastaus on, että liike- ja teollisuusmaailman tulee maksaa entistä suuremman osan tuloista veroina, silloin tiedän, että tämä ehdokas on välinpitämätön talousasioista.)

(Medicare tulee maksamaan veronmaksajille entisten lisäksi miljardin . . . tätä taakkaa ei Canadan kansa voi kantaa?)

— Kannatatteko te minkään uuden osaston perustamista liittohallituksen yhteyteen — sellaista kuin teollisuus- tai kuluttajain ja yhtiöiden osaston perustamista.

(Nämä molemmat osastot perustettiin aikana jolloin liikkeitä kehoitettiin pidättyväisyyteen . . . Jos kuka tahansa ehdokas suosittelee uutta hallitusosastoa, minä sanoisin, että hän on epäonnistunut tavallisen älyn kokeessa.)

— Aiotteko te elvyttää henkiin aikaisemmin kuolleen Carterin raportin, kuten finanssiministerin sanotaan ehdottaneen?

(Vähin mitä liikemaailma nyt tarvitsee, on uusi epävarmuuden aika mikä johtuu tämän komissionin ehdotuksista.)

VIIME TIEDOT

Jerusalem. — Uhmaten YK:n turvallisuusneuvoston vetoomuksia ja maailman yleistä mielipidettä, Israel järjesti 20-vuotispäivänsä kunniaksi torstaina historiansa suurimman sotilasparaatin, mikä marssi myös Jordanilta vallatun ja laittomasti Israelin kontrolloiman "vanhan kaupunginosan" halki.

Lontoo. — Britannian kansojenyhteisön pääsihteeri tiedoitti torstaina, että Nigerian hallitus ja Nigeriasta eroamaan pyrkineen Biafran maakunnan edustajat kokoontuvat tämän viikonvaihteen aikana Lontoossa aloittaakseen alustavat keskustelut rauhanneuvotteluista. Kokouksen tehtävänä on sopia paikasta, missä rauhanneuvottelut voidaan aloittaa, selittävät brittiläispiirit.

Stanford, Kalifornia. — Stanford Medical Centre sairaalan lääkärit suorittivat torstaina 4½ tuntia kestäneen leikkauksen siirtäessään toisen sydämen Salinasista, Kalif. kotoisin olevalle kirvesmiehelle, 40-vuotiaalle Joseph Rizorille. Leikkauksen suorittanut tri Norman Shumway sanoi että potilaan tila on kohtalainen. Mr. Rizor sai vielä torstai-iltana keinohengitystä.

Ottawa. — Pääministeri Pierre Trudeau vahvisti torstaina tiedon, että liittohallitus lähettää Ranskan hallitukselle noottin siitä kun Quebec osallistui viime viikolla Pariisissa pidettyyn kansainväliseen kulttuurikokoukseen. Hän sanoi, että Pariisiin takaisin mennyt Canadan suurlähettiläs Jules Leger on saanut määräyksen mennä Ranskan ulkoministeri Maurice Couve de Murvillen puheille asiasta. Ulkoministeri de Murville on kuitenkin virkatehtävissä pois maasta ja siksi arvellaan, ettei mr. Leger saa tilaisuutta tavata häntä ennen kuin vasta ehkä 10 päivän kuluttua.

Jumalanpilkkasyyte on keskiaikaan palaamista

Tarvitseeko Jumala lain turvaa opiskelijalehden kirjoitusta vastaan?

Kapkaupunki. — Puolustusasianajaja sanoi täällä keskiviikkona opiskelijain sanomalehden toimittajan jumalanpilkkasyytöstä käsittelevässä oikeusistunnossa, että sellaisen syytöksen nostaminen "edustaa kummallista keskiaikaan palaamista".

Kapkaupungin yliopiston opiskelijain lehden toimittajaa, 21-vuotiasta Christopher Morganiа vastaan on nostettu jumalanpilkkasyytös sen jälkeen kun hän julkaisi lehdessään uutisraportin "Onko jumala kuollut" kokouksesta.

Lehden julkaisemassa raportissa kerrotaan erään puhujan mainitussa kokouksessa sanoneen: "Meidän pitää kirjoittaa Jumala pois kokonaan siksi kun hänen olemassaolonsa ei sovellu tieteellisiin asioihin. Jumala ei ole kuollut. Se rupeaa vain haisemaan."

Puolustusasianajaja Sam Aaron sanoi, että jumalanpilkka ei kohdistu Jumalaa, vaan yhdyskunnan uskonnollisia tunteita vastaan.

"Lain tehtävänä ei ole Jumalan puolustaminen. Hän voi huolehtia itse itsestään. Hän ei kaipaa mr. Lateagnin (syyttäjän) tai tämän oikeusistuimen apua."

Symposium-kokous pidettiin Nuorten miesten kristillisen yhdistyksen Opiskelijain kristillisen yhdistyksen aloitteesta. "Nämä ovat arvossapidettyjä, uskonnollismielisiä ihmisiä, joita kiinnostaa uskonnolliset asiat. He eivät ole jumalanpilkkaajia", sanoi mr. Aaron.

Syyttäjä ei kutsunut yhtään todistajaa, joka olisi sanonut loukkaantuneensa ko. uutistiedosta. Syytöstä ei liioin ole nostettu minkään yksilön, vaan syyttäjäviranomaisten toimesta.

Mr. Latagan sanoi kirjoituksen pilkkaavan jumalaa ja kieltävän Jumalan olemassaolonkin.

Oikeuden päätös asiasta annetaan toukokuun 21 pnä.

CBCn työläisen jätettävä toimensa NDPn ehdokkuudesta

Ottawa. — CBC:n radiouutisten kuuluttajana toimivan Bruce Rogersin täytyy erota toimestaan, jos hän ryhtyy NDP:n ehdokkaaksi Parkdale vaalipiirissä.

Rogers, joka maanantaina pyysi lomaa vaalikampanjan ajaksi, sanoi keskiviikkona Torontossa, ettei hän ole saanut vastausta lomapyyntöönsä, eikä liioin ole varmasti päättänyt, luopuuko hän $20,000 vuosiansion antavasta toimesta ehdokkaaksi ryhtyäkseen.

CBC:n virkailijain kerrotaan sanoneen ettei mitään poikkeuksia tehdä sivusäännöissä, jotka kieltävät täydellä palkalla olevat toimitsijat osallistumasta ehdokkaina vaalikampanjoihin, ja että todennäköisesti tämä pätee myös mr. Rogersin kohdalta.

Mr. Rogers määritteli tämän säädöksen anakronismiksi eli vanhentuneeksi määritelmäksi, mikä loukkaa kansalaisvapauksia. Hän sanoi vaativansa edelleen "vaalilomaa" saadakseen siten ennakkopäätöksen CBC:n toisillekin työläisille.

Mr. Rogers huomioi, että monet sanomalehdet antavat työläisilleen loman vaaliehdokkaina olonsa ajaksi

Hanoi hylkäsi sotalaivan kokouspaikkana

Vientiane, Laos. — Osoittaen, että se "ei täytä edes presidentti Johnsonin yhdenkään oman ehdon vaatimusta" Pohjois-Vietnam hylkäsi torstaina esityksen, että keskustelut rauhanneuvottelujen aloittamiseksi järjestettäisiin johonkin indonesialaiseen sotalaivaan Tonkinin lahdella.

"Tämä ehdotus ei täytä yhtään ainoata presidentti Johnsonin omaa kelpoisuusvaatimusta alustavien keskustelujen pitopaikasta", kerrotaan Hanoin edustajan sanoneen.

Tämä osoittaa, että presidentti Johnsonin esittämät neljä kelpoisuusvaatimusta ovat loppukädessä tekosyitä alustavien keskustelujen välttämiseksi.

TRUDEAU VIILEÄ PÄÄOMALISÄÄNTYMISVEROLLE

Ottawa. — Pääministeri Pierre Elliott Trudeau näyttää hyljänneen Canadan verotusjärjestelmää tutkineen Carterin kuninkaallisen komissionin ehdotuksen pääomalisäyksen (ts. osakkeiden, kiinteistöjen jms arvojen noususta saatavien tulojen) verotuksen.

Mr. Trudeau sanoi tiistaina, ettei hän ole vakuuttunut sellaisen verotuksen tarpeellisuudesta, minkä mukaan tulisi verotettavaksi osakkeiden ja kiinteistöjen kaupoista saatavat tulot.

Carterin kuninkaallinen komissioni ehdottaa pääoman lisääntymisestä saatavien tulojen verottamista, ei siten saatavien tulojen pohjalla, vaan siksi kun tällaisten tulojen verotuksesta vapauttaminen ei ole oikeudenmukaista varsinkaan siksi kun suuri osa tällaisista tuloista menee varakkaille veronmaksajille.

Pääministeri Trudeau sanoi, ettei hän pelkää tätä veroa. Yhtiöt ja liikkeiden johtohenkilöt ovat kuitenkin vastustaneet sitä voimakkaasti vaikka toisaalta on huhuttu, että pääomien lisääntyminen tulee lopulta Canadassakin verotettavaksi, kuten sellaisia tuloja verotetaan jo monissa länsi-Euroopan maissa.

Yhdysvalloissa on sellainen verotusmenetelmä käytännössä. Sitä veroa peritään suhteellisesti pienemmässä määrässä kuin tuloveroa.

Carterin raportissa ehdotetaan pääoman lisääntymisestä saatavan tulon verottamista samassa tasossa kuin verotetaan muitakin tuloja selittäen, että "dollari on dollari" huolimatta siitä miten se hankitaan.

Carterin kuninkaallinen komissioni totesi, että moni korkeatuloinen veronmaksaja voi tehdä sellaisia järjestelyjä, että hän saa huomattavan osan tuloista pääoman lisääntymisen muodossa, vältäen siten veromaksuvelvollisuutta.

Toisaalta, selittää Carterin raportti, pienituloiset henkilöt joutuvat maksamaan veroa kaikista palkkatuloistaan. Juuri tällä pohjalla Carterin raportti pitää epäoikeutettuna sitä jos pääomien lisääntymisestä saatavia tuloja ei veroteta.

Suuryhtiöt ja niiden puhemiehet ovat väittäneet, että pääomien lisääntymisestä saadaan sijoituspääomia ja että juuri näitä sijoituspääomia tarvitaan.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Kanadaan: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Vaarallista seikkailupolitiikkaa

Kaikista vetoomuksista ja varoituksista huolimatta Israel aikoo järjestää tämän viikon lauantaina (toukok. 4 pnä) 20-vuotispäivänsä sotilasparaatin Jordanille kuuluvaan Jerusalemin kaupunginosaan, mitä se pitää miehitettynä kesäkuun sotavoittonsa perusteella YK:n päätöksiä ja maailman yleistä mielipidettä uhmaten.

Arabimaat pitävät tätä mielenosoituksellista toimenpidettä osoituksena siitä että Israel ei aiokaan luopua laittomasti miehittämistään alueista, puhumattakaan siitä, että se suostuisi kunnialliseen ja hyväksyttävään rauhansopimukseen. Viitaten siihen tosiasiaan, että Israelin jatkuvat hyökkäykset Jordania ja muita arabimaita vastaan on nostattanut miltei ylipääsemättömiä esteitä YK:n pääsihteeri U Thantin puolesta Keski-idässä rauhan hyväksi työskentelevän ruotsalaisen diplomaatin, Gunnar Jarringin tielle, Egyptin presidentti Abdel Nasser sanoi alkuviikolla sotavoimiensa upseereille pitämänsä puheen yhteydessä, että uusi sota Israelia vastaan näyttää väistämättömyydeltä.

Ilmeistä onkin, että jos Israel ei nyt pian kuuntele järjen ääntä ja lopeta sotaista esiintymistään arabimaita vastaan, se joutuu siitä lopulta maksamaan kalliin hinnan, sillä selvää on, että arabimailla tulee tulevaisuudessa olemaan niin sotilaallisesti kuin taloudellisesti ja poliittisestikin monin kerroin suuremmat voimat kuin Israelilla.

Sanotaan, että kaakun laatu todetaan syödessä. Näin on tapahtumassa myös Israelin hyökkäysohjelman suhteen. Monen monituiset sellaisetkin länsilehdet — Toronton aamulehti mukaanluettuna — jotka kesäkuussa antoivat avoimen tukensa Israelin hyökkäykselle arabimaita vastaan, joutuvat nyt toteamaan, että Israel aiheuttaa ystävilleen pettymyksiä pettymysten jälkeen.

Israel on kieltäytynyt toteuttamasta YK:n turvallisuusneuvoston päätöksiä asevoimiensa pois vetämiseksi miehitetyiltä alueilta; Israel on järjestänyt toistuimiseen uusia hyökkäyksiä arabimaita, viimeksi Jordaniaa vastaan muka "kostotoimenpiteinä" väitettyjen arabisissien toiminnasta. Israel on todella saattanut Gunnar Jarringin aseman ja mahdollisuudet vähintään kyseenalaiseen asemaan.

Ja kaiken tämän jälkeen, vastoin YK:n turvallisuusneuvoston päätöstä ja monien länsimaisten ystäviensä vetoomuksia, Israel aikoo nyt järjestää 20-vuotispäivänsä sotilasparaatin Jerusalemin vanhaan kaupunginosaan, minkä se on laittomasti miehittänyt.

"Tilanne on selvästi niin suuressa räjähdysvaarassa, että kukaan, joka haluaa estää uuden räjähdyksen tapahtumisen lähi-idässä, ei halua ryhtyä mihinkään toimenpiteeseen mikä provosoi selkkauksen, joka laukaisee ladatun pyssyn" sanoi Toronton Globe and Mail lehti keskiviikkona ja lisäsi:

"Tässä on 'tulossa' vuosijuhla, mitä Israelin ystävät seuraavat tyrmistyneinä ja suruissaan."

Kuten sanottu, YK:n turvallisuusneuvosto on yksimielisesti vaatinut, että Israelin täytyy luopua tästä mielettömästä paraatiaikeesta, mutta voittonsa hurmasta juopuneet Israelin johtajat haluavat ilmeisesti lyödä lopullisen pisteen kaikille puheille Israelin "rauhanrakkaudesta".

Ennätys "puolueettomuudessa"

Keskiviikkoiltaisten uutistietojen mukaan Yhdysvaltain hallitus on jalomielisesti hyväksynyt Indonesian ehdotuksen, että alustavat keskustelut rauhanneuvottelujen aloittamiseksi Pohjois-Vietnamin ja Yhdysvaltain välillä, pidettäisiin jonkin indonesialaisen sotalaivan kannella Tonkinin lahdella.

Mutta, sanottiin AP:n Washingtonin uutisessa, USA "hämmästyisi jos Hanoi hyväksyisi tämän ehdotuksen" hyljättyään aiemmin Yhdysvaltain ehdotuksen, että nämä keskustelut järjestettäisiin Indonesian pääkaupunkiin, Jakartaan.

Indonesian ulkoministeri Adam Malik antoi vihjeen, että asiasta on tiedotettu etukäteen Washingtonille ja ehkä Hanoillekin, ja hän esitti, että Indonesia on valmis lähettämään Pohjois-Vietnamin ja Kiinanmeren välillä olevalle Tonkinin lahdelle keskustelujen pitopaikaksi indonesialaisen sotalaivan.

Tervehtien ikihyvästi tätä esitystä, USAn presidentti Johnsonin kerrotaan sanoneen, että "puolueettoman maan laiva puolueettomalla merellä olisi yhtä hyvä kokoontumispaikka kuin mikä tahansa."

Tämän johdosta on vain syytä kysyä kuinka "puolueeton" paikka se on ja minkälaista "puolueettomuutta" Washington tässä yhteydessä haluaa?

Kieltäytyessään hyväksymästä Pohjois-Vietnamin ehdottamia joko Kambodzhan tai Puolan pääkaupunkeja kohtaamispaikoiksi, presidentti Johnson on esittänyt neuvottelupaikalle seuraavat neljä ehtoa:

Että se on puolueettomassa ilmapiirissä; että sieltä on riittävät tiedonantomahdollisuudet; että siellä kaikkien maiden uutispalveluilla on täydet vapaudet, ja että sinne voivat tulla kaikki asiaan kiintyneiden maiden edustajat.

Miten nämä "puolueettomuuteen" perustuvat kelpoisuusvaatimukset sopivat Indonesian sotalaivalla mahdollisesti käytäviin alustaviin keskusteluihin?

Meille on jatkuvasti väitetty, että Yhdysvaltain likainen sota, jossa Vietnamin kansaa vastaan kohdistuu tuhoava sotatoimi, on suunnattu todellisuudessa Kiinaa vastaan. Tarkoitus on tämän version mukaan pitää Vietnamin kansa vain pelinappulana, jotta voitaisiin "estää Kiinan laajenemismahdollisuudet", kuten Washington on lukemattomia kertoja julistanut.

Tältä pohjalta, siis nimenomaan yhdysvaltalaisesta näkökannalta katsoen Kiinan kansantasavalta on "asiaan kiintynyt maa, jonka tulisi saada vapaasti lähettää edustajansa neuvottelupaikalle."

Mutta Kiinan ja Indonesian väliset diplomaattisuhteet o-

Muistikuva vuodelta 1933:

VAALIT LAPUANLAKIEN VARJOSSA

Vanhojen arkistojen kätköistä löytyi mielenkiintoinen asiakirja — ote Suonenjoen kunnallisvaalien keskusvaalilautakunnan kokouksen pöytäkirjasta lokakuun 18 päivältä v. 1933. Pöytäkirjan mukaan kokoukseen osallistuivat lautakunnan puheenjohtaja J. P. Heikkinen, varapuheenjohtaja Esa Vainikainen sekä jäsenet Sakari Rossi, Elias Vesterinen ja Niilo Kortemäki. Kokouksessa käsiteltiin vaaleihin osallistuvien valitsijamiesyhdistysten jättämät ehdokaslistat ja päätettiin niiden kohtalosta.

Pöytäkirjan ote jatkuu:

"Lista n:o 14. Tuomainen Kalle, itsellinen; Riipinen Mikko, pientilallinen; Koivistoinen Juho, työmies; Markkanen Gabriel, pientilallinen; Nenonen Aatu, pientilallinen; asiamies Esa Vepsäläinen.

Jonka ehdokaslistan keskuslautakunta päätti yksimielisesti hylätä nojautumalla kunnallisvaalien 12 §:n 4 mom. säännöksiin syystä, että ehdokas Kusti Jalkanen on ollut v. 1930 Suonenjoen kunnallisvaaleissa kommunistien ryhmän edustajaehdokas n:o 17.

— — —

Hylätyt listat n:ot 12, 14, 19 ja 20 alistetaan Kuopion läänin Maaherran ratkaistaviksi, sekä ilmoitetaan pöytäkirjaotteella kyseellisten listain asiamiehille lain säätämässä järjestyksessä."

MIKSI LISTAT HYLÄTTIIN

Pöytäkirjan mukaan keskusvaalilautakunta hylkäsi mainitulla syyllä kaikki työläisten ehdokaslistat. Porvariston diktatuurin perustuvan "kommunistipykälän" nojalla saivat eri kuntien keskusvaalilautakunnat täysin mielivaltaisesti hylätä kaikki ne ehdokaslistat, joiden ne katsoivat vaarantavan porvarien omien ehdokkaiden valituksituloon.

Eikä tässä vielä kaikki. Jo yrityksetkin työläisten valitsijayhdistysten perustamiseksi leimattiin silloin laittomaksi ja "ohranan" miehet usutettiin kimppuun pienimmästäkin syystä. Tämän vuoksi joutuivat työläiset ja pienviljelijät ei kunnissa noudattamaan äärimmäistä varovaisuutta saadakseen valitsijayhdistykset perustetuiksi, niille kunnallisvaaliehdokkaat ja lähettämään määrän allekirjoittajia ja paperit jätetyiksi keskusvaalilautakunnille.

Mutta seuratkaamme tuon lista n:o 14 vaiheita valitsijayhdistyksen perustamisesta alkaen.

— Lapuanliikkeen pahimpana aikana v. 1930—33 oli kunnallisvaaleihin valmistautuminen työläisille ja pienviljelijöille äärimmäisen vaikeata, kertoi silloisissa vaalivalmisteluissa mukana ollut veteraanitoveri Iisakki Manninen. Syksyllä v. 1930 lapuanliikkeen painostuksesta häädettiin mm. Suonenjoen kunnanvaltuustosta 10 vasemmistovaltuutettua. Samana syksynä toimeenpannuissa kunnallisvaaleissa tehtiin työläisten taholta sitkeitä yrityksiä omien valitsijayhdistysten perustamiseksi, mutta turhaan. Keskusvaalilautakunnalle esitetyt ehdokaslistat hylättiin armotta. Oli mahdotonta saada valitsijayhdistysten ehdokaslistoille sellaisia henkilöitä, joita ei keskusvaalilautakunnan taholta leimattu kommunisteiksi. Niinpä sitten vaaleissa tulikin valituksi puhdas porvarillinen kunnanvaltuusto Suonenjoelle.

VAALIVALMISTELUT "MAAN ALLA"

Seuraavat kunnallisvaalit pidettiin v. 1933 syksyllä. Lapualaisuus olivat vielä voimassa. Pula ja taantumus rehottivat. Työläisten valmistautuminen kunnallisvaaleihin nousi entistä polttavampana. Tilanne oli vaikea, mutta yrittää täytyi. Valtuustoon piti saada työväen edustajia, mutta miten. Julkinen järjestötoiminta oli kielletty. Harvat uskalsivat avoimesti edes pohtia näitä kysymyksiä. Sen vuoksi järjestö- ja vaalitoiminnan tuli tapahtua salaisesti.

— Eräänä sunnuntaina elokuun lopulla v. 1933 sain kutsun tulla Iisvedelle, jatkoi toveri Manninen. Noudatin kutsua. Kokous pidettiin erään iisveteläisen toverin luona. Meitä oli 6—7 henkilöä.

Olimme yksimielisiä siitä, että vaaleihin oli ehdottomasti osallistuttava. Tätä tarkoitusta varten päätimme perustaa kunnan alueelle kolme valitsijayhdistystä: Iisvedelle, Suonenjoelle ja Itä-Suonenjoelle. Sovimme myös periaatteessa siitä, millaisia henkilöitä näille listoille otetaan saadaksemme ne keskusvaalilautakunnassa hyväksytyiksi.

1) heidän tuli olla myötämielisiä työväenliikkeen asialle,

2) heillä täytyi olla kunnallinen äänioikeus,

3) heillä täytyi olla kahden edellisen vuoden kunnallisverot maksettuina.

Näiden periaatteiden pohjalta annettiin itse kullekin tehtäviksi valitsijayhdistyksen perustaminen. Minun tehtäväkseni jäi valitsijayhdistyksen perustaminen Itä-Suonenjoelle.

Seuraava kysymys oli, mistä saisimme huomiota herättämättä valitsijayhdistyksille perustamiskaavakkeita. Harkittuamme asiaa sovimme siitä, että minä noudan ne Kuopiosta. Matkalla mietin, miten voisin saada nämä kaavakkeet ilman, että minut ja matkani huomattaisiin, sillä meitä pidettiin tarkasti silmällä. Kuopioon saavuttuani menin sosdem puolueen piiritoimistoon ja pyysin tarvittavat kaavakkeet, koska "meillä on ensi sunnuntaina valitsijayhdistysten perustamiskokoukset". Minua pidettiin ilmeisesti sosialidemokraattina ja ilman kyselyjä sain tarvittavat paperit. Piirisihteerinä oli Emil Putkonen, joka lisäksi antoi ohjeita valitsijayhdistysten perustamisesta. Hän kiitti minua kädestä pitäen ja toivotti menestystä vaalivalmisteluissa. Sosialidemokraateilla oli kokous mainittuna sunnuntaina, joten piirisihteeri yhdisti suoralta kädeltä käyntini siihen.

Mutta meidän kokouksemme oli Iisvedellä. Siellä saimme saamani asiakirjat. Ensimmäinen tehtäväni oli nyt kutsua "maanalaiset" ryhmä toverini neuvotteluun. Meitä oli viisi henkilöä ja kokous pidettiin eräänä syysiltana Lempyynkylän lähistöllä sijaitsevassa metsikössä. Syysilta oli kuitenkin sateinen ja sen vuoksi siirryimme Saitanrannalla sijaitsevan talon saunaan. Tukimme ikkunat kylpyvastoilla, sytytimme kynttilänpätkän ja pidimme nokisessa saunassa historiallisen valitsijayhdistyksen perustamistilaisuuden.

Neuvottelimme ehdokaslistoille asetettavista henkilöistä aikaisemmin sovittujen periaatteiden pohjalta. Yö oli jo pitkällä ennen kuin saimme mieleisemme ehdokaslistan syntymään. Seuraavana toimenpitee-

(Jatkuu sivulla 3)

Maon "vallankumouksellisuus" ja Kiinan suurvaltapyrkimykset

Moskova. — Neuvostoliiton kommunistipuolueen johtava teoreettinen aikakauslehti Kommunist julkaisi tiistaina tähän asti jyrkimmän Mao Tse-tungin arvostelun pääkirjoituksessa, jossa eritellään Kiinan nykyisten tapahtumien taustaa.

Kiinan kommunistisessa puolueessa ovat alusta alkaen taistelleet internationalistinen marxilainen suuntaus ja nationalistinen pikkuporvarillinen suuntaus. Mao Tse-tungin ryhmä on tietoisesti sanoutunut irti marxismi-leninismistä suurvaltapyrkimystensä takia, kirjoittaa lehti.

Maon kirjoituksiin sisältyvillä marxilaisilla käsitteillä on miltei aina kokonaan toinen sisältö, sanoo lehti. Mao puhuu proletariaatin diktatuurista tarkoittaen omaa ehdotonta valtaansa. Mao puhuu sosialistisesta demokratiasta tarkoittaen kasarmikuria ja ihmisen muuttamista byrokraattisen koneen ruuviksi. Mao puhuu imperialismin vastaisesta taistelusta tarkoittaen koko vapausliikkeen alistamista suurvaltatavoitteilleen. Lehti syyttää Mao Tse-tungia edelleen siitä, että hän vastasi vuonna 1941 syksyllä kieltävästi kominternin suoraan pyyntöön voimistaa taistelua Japania vastaan.

Ensimmäisinä vuosina Kiinan kansantasavallan muodostamisen jälkeen Mao ja hänen ryhmänsä ottivat lukuun kansainvälisen sosialismin kokemukset, mutta kun suurin osa puolueesta piti sitä yhteiskunnan sosialistisen uudistamisen avaimena, Maoa ja hänen kannattajiaan ohjasivat ennen kaikkea nationalistiset käsitykset, kuten nyt on käynyt selväksi, sanotaan kirjoituksessa. He halusivat käyttää yhteistyössä Neuvostoliiton ja muiden veljesmaiden kanssa saavutettua suurta edistystä toteuttaakseen hegemoniatavoitteensa.

"VALLANKUMOUKSEN SAAVUTUKSET VAARASSA"

Sissisodan aikaisen politiikan dogmaattinen noudattaminen sosialismia rakennettaessa johti tällä kaudella katastrofaalisiin seurauksiin. Tammikuussa 1961 Kiinan kommunistipuolueen johdon oli pakko ryhtyä harjoittamaan realistisempaa talouspolitiikkaa. Sen seurauksena alkoi elpyä myös laajempaa demokratiaa haluavat voimat. Maon auktoriteetti ja usko hänen erehtymättömyyteensä alkoi samalla laskea puolueen piirissä ja kansan keskuudessa, kirjoittaa lehti.

Vastauksena tähän suuntaukseen alkoi maassa valtiollisen demokratian kaventaminen, yhteiskuntaelämän sotilaallistaminen, armeijan osuuden lisääminen, kansalliskiihkon lietsominen ja Maon kultin toimittaminen, sanotaan kirjoituksessa.

Samaan aikaan alettiin avoimesti parjata muita sosialistisia maita. Suoritettiin sotilaallisia provokaatioita tavoitteena kansainvälisen tilanteen kärjistämisen ja esitettiin vallankumouksellisia tunnuksia. Näin haluttiin kääntää kansan huomio pois sisäisistä vaikeuksista ja toteuttaa Maon hegemoniahaaveet.

Kommunistisen liikkeen kansainvälistä kokousta valmistavan neuvottelun aattona julkaistussa kirjoituksessa sanotaan edelleen, että Kiinan suuren kommunistipuolueen olemassaolo on joutunut uhan alaiseksi ja että vaarassa ovat myös Kiinan vallankumouksen sosialistiset saavutukset.

Avaruus ja aika

Kysymys ihmisen kyvystä täsmälliseen ajanmäärittelyyn kiinnostaa yhä enemmän psykologeja ja eri alojen asiantuntijoita. Tutkimukset siitä, miten aika koetaan eri olosuhteissa (lihasten aktiivisuuden rajoittaminen, pitkällinen eristys, yksitoikkoinen ympäristö) osoittavat, että ihmisen orientoituminen ajassa muuttuu konkreettisista ympäristötekijöistä riippuen: aikavälit arvioidaan joko liian pitkiksi tai liian lyhyiksi.

Mikä tahansa aivoissa tapahtuva patologinen prosessi muuttaa ihmisen käsitystä ajasta. Tällaisessa tapauksessa voidaan puhua "biologisen" tai "aivokellon" koneiston toiminnan häiriytymisestä. Jo viime vuosisadalla venäläinen fysiologi Ivan Setsenov määritteli tämän ajan laskemiseen kykenevän koneiston keskushermoston ominaisuudeksi.

Neuvostoliittolaiset tiedemiehet Leonid Voroninin käsityksen mukaan aivot toimivat "kellokoneiston" tehtävää suorittaessaan yhtenäisenä kortikaalis-subkortikaalisena järjestelmänä. Ärsyyntymis- ja turtumisprosessien vaihtelut ja niiden väliset jaksot saattavat toimia tässä järjestelmässä "fysiologisena kellona".

Luonnollista on, että pitkällisen avaruuslennon aikana ulkoisten ärsykkeiden määrän jyrkästi vähetessä saattaa horjua eikä subjektiivinen ajanarvo enää osu yksiin objektiivisen ajanlaskun kanssa. Näissä olosuhteissa saa erityisen merkityksen tapahtumien väliaikainen johdonmukaisuus, koska avaruuslentäjien työ- ja lepojärjestelmä poikkeaa suuresti normaalista.

Avaruuslentojen kehitys on saanut tutkijat kiinnostumaan tästä ongelmasta myös suhteellisuusteorian kannalta. On esimerkiksi esitetty olettamus, että kahden avaruusaluksen kiitäessä toisiaan vastaan tarkkailijat (avaruuslentäjät), jotka ovat suhteellisen liikkeen tilassa, voivat havaita rinnan muiden muutosten kanssa myös poikkeamia kellon kulun nopeudessa toisella aluksella. Nämä ajalliset eroavuudet ovat mahdollisia sen vuoksi, että avaruus ja aika eivät ole absoluuttisia, toisistaan riippumattomia suureita.

Viime vuosina on ilmestynyt joukko tutkimuksia, jotka on omistettu "ajan paradoksille" biologisten kohteiden kohdalla. Oletetaan, että suuriin nopeuksiin päästäessä biologiset prosessit tulevat tapahtumaan avaruusaluksella hitaammin kuin Maassa. Tämäntapaiset teoreettiset tutkimukset nostavat esiin joukon ongelmia, joiden ratkaisulla on käytännön merkitys pitkien avaruuslentojen menestykselliselle suorittamiselle.

Tässä suhteessa ansaitsevat osakseen huomiota sellaiset tutkimukset ajan kokemisen selvittämiseksi olosuhteissa, joissa jäljitellään avaruusaluksessa oleskelua, mm. eristäytynei-syyttä ja rajoitettua liikkumista. Saadut tulokset osoittavat ns. "ympäristötekijöiden" vaikuttavan säädettyjen ajanjaksojen toistumisdynamiikkaan.

Mielenkiintoisia ovat myös tulokset, jotka on saatu subjektiivisista ajanmäärittelyistä eristetyssä tilassa, kun on puuttunut mahdollisuus kontrolloida ajankulkua kellosta. Ranskalaiset luolantutkijat ovat saaneet esimerkiksi tuloksia, jotka osoittavat ajantajun katoavan oltaessa maan alla täydessä yksinäisyydessä. Niinpä Michel Siffre ilmoitti ennen 63-päiväisen kokeen loppumista puhelimitse, että hänen laskelmiensa mukaan oli elokuun 20. päivä, vaikka elettiin 14. syyskuuta 1962. Toinen tutkija Antoine Senni oli hämmästynyt, kun hänelle hänen 122. luolassaolopäivänään 2. huhtikuuta 1965 ilmoitettiin kokeen pian päättyvän. Hänen laskelmiensa mukaan oli vasta helmikuun 6. päivä.

Englantilainen David Lafferthy, joka saavutti vuonna 1966 maailmanennätyksen maan alla oleskelussa täydessä yksinäisyydessä (130 päivää), erehtyi hänkin ajanmäärittelyssään. Kun häneltä ennen kokeen päättymistä tiedusteltiin päivämäärää, hän vastasi 7. heinäkuuta. Silloin oli jo elokuun 1. päivä.

Jotta pystyttäisiin menestyksellä selviämään pitkällisistä avaruuslennoista on erittäin tärkeää selvittää ihmisen mahdollisuus sopeutua orientoitumaan ajassa vuorokauden työrytmin muuttuessa ja eräiden muiden tekijöiden vaikuttaessa samanaikaisesti.

NL:ssa onkin tätä silmälläpitäen suoritettu tutkimus siitä täsmällisyydestä, jolla koehenkilöt pystyvät määrittelemään ajanjaksot 15-vuorokautisten kammokokeiden aikana. Kolme koehenkilöä (samat molemmissa kokeissa) joutuivat elämään olosuhteissa, joissa vuorokausirytmi oli muuttunut ja uneen, työhön ja aktiiviseen lepoon varatut jaksot olivat erilaiset.

Uneen, aktiiviseen lepoon ja työhön varattu kokonaisaika oli molemmissa kokeissa yhtäläinen, mutta eri ajanjaksojen vuorottelussa oli huomattavia eroja. Ensimmäisessä kokeessa otettiin pohjaksi 24 tuntia uneen, lepoon ja työhön, mutta toisessa otettiin käyttöön keinotekoinen 18-tuntinen vuorokausi (6 tuntia uneen, lepoon ja työhön). Jälkimmäisessä tapauksessa siis elintoimintojen perusjaksojen vuorottelu oli tiheämpää. Tämä seikka antoi mahdollisuuden havaita eräs koehenkilöiden käytöksen muuttumisessa esiintyvä perusmomentti.

Koehenkilöiden tarkkailu ja heidän toimintansa ajanmäärittely osoittivat, että jälkimmäisessä kokeessa eräiden operaatioiden suoritus supistui huomattavasti. Ensimmäisessä

(Jatkuu siv. 3)

VIETNAM

VIETNAM — RENGAS KETJUSSA

Vietnamin sota ei ole erillinen ilmiö. Se on näkyvin tulos ja samalla verisin osoitus yhtenäisestä kansainvälisestä politiikasta joka koskee viittä maanosaa. Yhdysvaltain hallitus on osallistunut Guatemalan ja Indonesian, Laosin ja Bolivian, Korean ja Kolumbian, Filippiinien ja Venezuelan, Kongon ja Dominikaanisen Tasavallan aseellisiin selkkauksiin. Tämä luettelo ei ole täydellinen. Monia muita valtioita hallitaan Amerikan tukiessa sorron, korruption ja nälän voimalla. Kukaan ei voi enää tuntea olevansa turvassa, ei Euroopassa eikä Yhdysvalloissa.

Kirjailija Hans-Magnus Enzensberger kirjeessään, jonka hän jätti Wesleyan yliopiston rehtorille siirtyessään USA:sta Kuubaan, tammikuun 30. päivänä 1968.

KEHITTYNEET JA ALIKEHITTYNEET

Meidän pitäisi kutsua vallankumouksellisia maita kehittyneiksi maiksi, ja länsimaita, jotka ovat yhä säilyttäneet luokkamuodostukseen ja riistoon perustuvan yhteiskuntajärjestelmänsä, puolestaan alikehittyneiksi ... Yhdysvaltoihin verrattuna Vietnam on kehittynyt maa. Yhdysvaltain yhteiskuntamuoto sisältää atavistisia, taantumuksellisia ja epäinhimillisiä aineksia rotuviha on elossa, mahtiryhmät hallitsevat kansakunnan enemmistöä.

Näytelmäkirjailija Peter Weiss. Tricontinental 2/67.

PÄIVÄN PAKINA

HARVOIN KAKSI KOLMANNETTA

YK:ssa Yhdysvaltain suurlähettiläänä toiminut Arthur Goldberg erosi toimestaan noin viikko sitten.

Tämä sellaisenaan palautti mieleemme otsikossa olevan vanhan virkkeen, vaikka onkin totta, että se ei sovi aivan saumattomasti näihin liitoksiin.

Kuten muistetaan, vuodesta toiseen ratkaisevia voittoja Vietnamista lupaillut kenraali Westmoreland sai siellä olevien USA:n asevoimien komentajan paikalta potkun "yläkertaan".

Tätä ennen joutui USA:n sotaministeri Robert McNamara sivuutetuksi toimestaan.

Ja sitten ilmoitti itse presidentti Johnson, että hän ei ryhdy enää puolueensa presidenttiehdokkuutta tavoittelemaan, ja että hän on antanut määräyksen Pohjois-Vietnamin alueiden pommituksen rajoittamiseksi.

Nyt tuli sitten mr. Goldbergin ero YK:n edustustehtävistä.

Mr. Goldbergin ero ei tullut aivan yllättäen, sillä siitä on saatu huhutietoja jo muutamia viikkoja.

Yleisesti myös tiedetään, että mr. Goldberg ei ole enää ollut erikoisen mieltynyt toimeensa. "Hyvänä lakimiehenä" ja hallituksen palvelukseen sitoutuneena diplomaattina hän on tehnyt kaikkensa Yhdysvaltain veriruskeiden toimenpiteiden ja likaisten ohjelmien puolustamiseksi, mutta yleisesti tiedetään kuitenkin, että henkilökohtaisesti hän ei ole pahimpia sotahaukkoja.

Surkuteltava tilanne hänen kohdaltaan on vanha toteamus, että kun annetaan paholaiselle, tässä tapauksessa sotapaholaiselle, pikku sormi, niin se vanha rienaaja vie pian koko käden.

Näin kävi luultavasti mr. Goldbergille. Sen sijaan, että hän olisi voinut diplomaattiasemastaan auttaa Vietnamin asiaa, mitä uskomme hänen sydämensä syvyydessä toivovan, mr. Goldberg joutui jatkuvasti puolustamaan ja puhtaaksipesemään sodan uusia eskalaatioita.

Eronsa yhteydessä mr. Goldberg sanoi:

"Minä olen yrittänyt parhaani (Vietnamin rauhan saavuttamiseksi) huomioonottaen virkapaikkani rajoitukset . . . Olen nyt eronnut uskoen, että minä voin parhaiten edistää näitä tavoitteita olemalla vapaa Yhdistyneet Kansakunnat järjestön suurista velvollisuuksista."

Uskomme, että mr. Goldbergilla on tulevaisuudessa enemmänkin "katumuksen" ja "pahoittelun" sanoja, vaikka hän yhdistikin väitökset erimielisyyksistä Johnsonin hallituksen kanssa.

Toisaalta, kun presidentti Johnson esitti tiedon mr. Goldbergin erosta tavanmukaisia kiitoslauseita esittämättä, mitä on pidetty merkkinä siitä, että lopullisen eron edellä oli ollut kulissientakainen yhteenotto Vietnamin asioista.

Mr. Goldberg, tunnettu ammattiyhdistysliikkeen asianajaja, sai henkilökohtaisesti kokea kuinka kiittämätön on sotahallitus palvelijoilleen, joita ei voida syystä tai toisesta enää käyttää. Milteinpä hänelle sanottiin, "Mauri on työnsä tehnyt, Mauri saa nyt mennä."

Huomiota on kiinnitetty myös siihen, miksi mr. Goldberg eroaa nyt, jolloin on toiveita siitä, että sotatoimien jatkuvan eskalaation asemesta Washington voi ryhtyä neuvottelemaan rauhan asioista Vietnamissa?

Yhtenä syynä tähän voi olla se, että poltettuaan aikaisemmin sormensa, mr. Goldberg saattaa epäillä Washingtonin nykyistäkin "rauhanrakkautta".

Jokatapauksessa mr. Goldberg näyttää vetäneen sellaisen johtopäätöksen, että ei hän, joka pitää itseään oikein tai väärin, rauhan miehenä, vaan joku muu tulee johtamaan Yhdysvaltain rauhanneuvotteluja, jos ja kun tällaiset neuvottelut saadaan käyntiin.

Tämä kaikki on sellaisenaan mr. Goldbergin mielestä verrattavissa siihen, jos avoimeen verihaavaan hierotaan kovakouraisesti suolaa.

Uskomme, että mr. Goldberg on nyt melko pettynyt mies, mutta vasta tulevaisuus näyttää mitä hän oppi diplomaattiuraltaan vai oppiko hän mitään. — Känsäkoura.

121 tilausta Vapaudelle kahden viikon aikana — 15 uutta ja 106 uudistusta

Lehtemme asiamiehet ja ystävät lähettivät puolentoista viikon aikana Vapaudelle 78 tilausta, joista 6 uutta ja 72 uudistusta ja kun huomioidaan aikaisemmat tulokset, on Vapaus saanut kahden viikon aikana 121 tilausta, joista 15 uutta ja 106 uudistusta.

Tässä katsauksessa ei mikään paikkakunta täyttänyt uusien tilausten tavoitetta, mutta Sudbury, Kirkland Lake ja Toronto ovat siinä tuntumassa.

Me toivomme, että kaikilla paikkakunnilla tehostetaan uusien tilausten hankintaa siinä mielessä, että jokainen paikkakunta toukokuun loppuun mennessä täyttää uusien tilausten tavoitteensa.

Tilauksia lähettivät seuravat:

Tilaaja Larder Lake 1 uudistus.

Tilaajat Timmins 3 uudistusta.

Torontosta lähettivät tilauksia seuraavat: Henry Rönty 3 uudistusta ja Juho Nissinen 2 uutta ja 7 uudistusta. Vielä puuttuu 3 uusien tilausten tavoitteesta.

Terttu Leppäniemi Rouyn 1 uudistus.

Anna Lehto Kaministiquia 1 uusi tilaus ja tilaaja 1 uudistus.

Aino Koski Kapuskasing 3 uudistusta.

Sudburysta tuli tilauksia seuraavasti: tilaajat 1 uusi ja 2 uudistusta, Eino Lehtola 1 uusi ja 1 uudistus, Harold Huhtanen 2 uudistusta, Jenny Jylhä 1 uudistus. Puuttuu vielä 2 uusien tilausten tavoitteesta.

Tilaajat Wanup 2 uudistusta.

Nick Grundsten, Whitefish 1 uudistus.

Anton Laari St. Catharines 3 uudistusta ja tilaaja 1 uudistus.

Tilaaja Campbell River 1 uudistus

A. T. Hill 6 uudistusta ja Jenny Salmi 1 uudistus — yhteensä Port Arthurista 7 uudistusta.

Antti Kotila 1 uudistus ja Matti Varila 1 uudistus — yhteensä Vancouverista 2 uudistusta.

Kirkland Lakelta lähettivät tilauksia seuraavat: Emma Tuomi, 1 uusi ja 6 uudistusta sekä Mary Haapasaari 1 uudistus. Vielä puuttuu 1 tilaus uusien tilausten tavoitteesta.

Tilaaja Trochu 1 uudistus.

Tilaaja Websters Corners 1 uudistus.

Vilma Niskanen Bruce Mines 1 uudistus.

Tilaaja Thorhild 1 uudistus.

Niko Piispanen Beaver Lake 3 uudistusta.

Frank Hakala Sioux Lookout 1 uudistus.

Sam Rautanen Redbridge 1 uudistus.

Emil Hankila South Porcupine 5 uudistusta.

Lauri Niemi McKerrow 1 uudistus

Eino Simonen Sault Ste. Marie 5 uudistusta.

Tilaaja Beardmore 1 uudistus.

J. A. Seppälä Copper Cliff 1 uudistus.

John Salminen Long Lake 3 uudistusta.

Kiitämme kaikkia tilausten hankkijoita ja jäämme odottamaan seuraavan viikon tuloksia.

Kahdeksan ääntä puuttui Ranskassa hallituksen kaatamiseksi

Pariisi. — Presidentti Charles de Gaullen hallitus selvisi viikko sitten keskiviikkoiltana vasemmisto-opposition epäluottamuslauseesta, joka koski mainontaa valtionjohtoisessa televisiossa ja sen tiedotuspolitiikkaa yleensä.

Tämä oli de Gaullen lähes kymmenen vuotta kestäneen valtakauden 16. epäluottamuslause. Se oli myös yksi hallituksen kovimpia koetuksia, koska siltä puuttuu kaksi paikkaa ehdottomasta enemmistöstä kansalliskokouksessa.

Riippumattomat ja eräät keskustan jäsenet antoivat tukensa pääministeri Georges Pompidoulle kuten aiemmissakin tapauksissa, ja epäluottamuslause sai vain 236 ääntä, kahdeksan liian vähän tullakseen hyväksytyksi. 224 ääntä olisi kaatanut hallituksen.

Epäluottamuslauseen oli esittänyt vasemmistofederaatio, jolta se sai 120 ääntä. Ryhmän tueksi tulivat sen liittolaiset kommunistit 73 äänellä.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — CSJ:n Port Arthurin osaston kokous pidetään tiistaina, toukokuun 7 pnä, alkaen klo 7.30 illalla.

Sen edellä pidetään osaston johtokunnan, Kaiku-kuoron ja Iskun edustajain sekä länsi-Ontarion aluekomitean yhteinen kokous kesäjuhlain järjestelyä varten, alkaen kello 5.30 illalla.

* * *

Kabarettitanssit on perjantaina, toukokuun 10 pnä Finnish Labour Hall 316 Bay St. Tarjoilu alkaa kello 7 illalla ja tanssisoitto kello 9. Jokainen tervetuloa.

* * *

Äitienpäivän juhla pidetään Finnish haalilla sunnuntaina, toukok. 12 pnä, alkaen kello 1.30 ip. Ohjelma on monipuolinen, mm. esitetään 1-näytöksinen näytelmä.

Kaupunkilaiset ja ympäristön farmarit valmistautukaa juhliin, kehoittavat järjestäjät.

* * *

Kusti E. Mäki kuoli huhtikuun 27 pnä kotonaan R. R. 3 Nipigon tien varressa. Hän oli syntynyt Suomessa ja oli kuollessaan 69-vuotias. Tähän maahan hän saapui v. 1923 ja työskenteli metsätyömailla, mutta asuntonsa oli Sunshinen kunnassa; muuttaen myöhemmin nykyiseen paikkaan. Lähinnä suremaan jäi veljenpoika Elin Saunamäki, asuen B. C:ssä. Hautaus suoritettiin viime torstaina Riverside hautausmaahan.

* * *

NDP:n Port Arthurin vaalipiirin liittovaalien varalta ehdokkaan nimityskokous pidetään täällä maanantaina toukokuun 13 pnä, Lakehead Labour Centre haalissa. Kokous alkaa kello 7.30 illalla. Ehdokkaasta ei ole vielä ollut mitään mainintaa. — ATH.

Dmitri Gudkov:

MÄTÄPAISE AFRIKASSA

28 kuukautta sitten Afrikan mantereelle ilmestyi Etelä-Rhodesian mätäpaise. Näiden kuukausien jokainen päivä on aiheuttanut Etelä-Rhodesian neljämiljoonaiselle väestölle mittaamattomia kärsimyksiä, jolle ei loppua näy. Etelä-Rhodesian tilanne vaarantaa Afrikan rauhan ja turvallisuuden, toteavat Afrikan toisten valtioiden edustajat.

Melkein kahden ja puolen vuoden ajan vapautta rakastavat piirit maailman kaikissa maissa ovat, viitaten YK:n yleiskokouksen julistukseen itsenäisyyden myöntämisestä siirtomaille sekä turvallisuusneuvoston päätöslauselmiin, vaatineet Etelä-Rhodesian rotujärjestelmän kumoamista tarpeen vaatiessa vaikkapa voimakeinoin. Mutta plantaasinomistajien rotukiihkoinen vähemmistö pitää edelleenkin Simbabwen väestöä valtansa alla. Afrikkalaisten kapinallisten hirttäminen oli Smithin hallituksen varoittava haaste ihmiskunnalle.

YK:n turvallisuusneuvoston käsiteltävänä on parhaillaan 36:n valtion pyyntö (ties monennenko kerran) Etelä-Rhodesian tilanteen selvittämisestä. Maailman kansat seuraavat toivorikkaina neuvoston istuntoja. Mutta väittelyn sävy osoittaa, että länsimaat yrittävät jälleen saada neuvoston päätökset juuttumaan paikoilleen. Englannin edustaja lordi Caradon ehdotti, että turvallisuusneuvosto jatkaisi "entistä latuaan". USA:n edustaja puolestaan vakuutti rintaäänellä lordille, että Englanti voi luottaa USA:n "täydelliseen ja rakentavaan yhteistyöhön" brittien valitsemalla linjalla.

Mitä "entinen suuntaus" merkitsee se tiedetään riittävän hyvin. Ennen kaikkea se rajoittuu surkean tehottomiin taloudellisiin pakotteisiin. Viime kuukausien aikana on paljastunut, että imperialistiset maat, ennen kaikkea Englanti, USA ja Länsi-Saksa rikkovat järjestelmällisesti r o t u sortojärjestelmän kauppasaartoa. Rhodesiaan investoidaan uusia ulkomaisia pääomia ja sinne toimitetaan useita vientikiellon alaisia tavaroita. Englantilaiset ja amerikkalaiset monopolit Mobile, Caltex ja Shell toimittavat Etelä-Rhodesiaan Etelä-Afrikan tasavallan ja Portugalin siirtomaiden kautta mm. öljyä.

Maaliskuun alussa Lontoossa pidettiin kansainyhteisön kauppakamariliittojen konferenssi. Ennen istunnon alkamista liiton sihteeri John Winkley sanoi suoraan, että useat etelärhodesialaiset firmat ovat englantilaisia. Ja edelleen hän julisti: "Me emme osallistu taloudellisiin pakotteisiin". Asia meni niin pitkälle, että rhodesialainen valtuuskunta kutsuttiin konferenssiin.

Afrikkaa on jo melkein kaksi ja puoli vuotta vaivannut rhodesialainen mätäpaise. Ihmiset kautta maailman odottavat turvallisuusneuvostolta konkreettisia ja ratkaisevia toimenpiteitä mätäpaiseen puhkaisemiseksi.

Vaalit lapuanlakien varjossa.

(Jatkoa sivulta 2)

nä oli allekirjoitusten kerääminen valitsijayhdistyksen perustamisasiakirjaan. Sääntöjen mukaan siihen tarvittiin 24 nimeä. Nimien saaminen oli hankalaa työtä, koska keräämistä oli vaikea valvoa syrjästä käsin ja pienikin virhe saattoi aiheuttaa listan hylkäämisen. Tunsimme siis helpotusta kun saimme asiakirjat kylän kululta oikein täytettyinä. Mutta edessä oli vaikein tehtävä, mistä löytää valitsijayhdistyksen virallinen asiamies joka toimittaisi asiakirjat keskusvaalilautakunnalle. Useiden tunnustelujen jälkeen lupautui Lyytilänmäen ja Varpaiskylän rajamailla asuva mökkiläinen Esa Vepsäläinen hoitamaan tehtävän. Ja tunnollisesti hän sen hoitikin.

LAPUANLAIT KÄYTÄNNÖSSÄ

Nyt tulemmekin alussa mainittuun keskusvaalilautakunnan kokoukseen. Se käsitteli nuo oikein laaditut, laillisessa järjestyksessä ja määräaikaan mennessä jätetyt asiapaperit ja päätti, kuten lainaamamme pöytäkirjaote todistaa, hylätä kaikki vasemmiston ehdokaslistat, myös sosialidemokraattien! Päätöstään keskusvaalilautakunta perusteli "kommunistipykälän" nojalla, koska mukana oli todettu, että ne ja ne henkilöt olivat toimineet työväenjärjestöissä tai olleet aikaisemmin vaaleissa ehdokkaina vasemmiston listoilla.

Hylkäävän päätöksensä keskusvaalilautakunta kuitenkin alisti läänin maaherran vahvistettavaksi. Ilmeisesti maaherran päätös yllätti keskusvaalilautakunnan, sillä se hyväksyi listan n:o 14 (tuon saunassa laaditun!) lailliseksi kunnallisvaaleissa julkipantavaksi ja siten äänestyksen alaiseksi. Näin sai tuona lapualaiskautena yksi ainoa suonenjokelaisten työläisten ja pienviljelijäin perustama valitsijayhdistys "laillisen" siunauksen ja mahdollisuuden osallistua kunnallisvaaleihin v. 1933. Tältä listalta valittiin vaaleissa peräti neljä edustajaa Suonenjoen kunnanvaltustoon. Työläiset saivat kuin saivatkin oman valtuustoryhmänsä. Tapahtuma herätti suurta kohua Suonenjoen taantumus porvarien keskuudessa, ja sitäkin suuremmalla syyllä, kun nämä edustajat tulivat valituiksi vasemmistotyöväen listoilta, sillä myös sosialidemokraattien lista oli hylätty. Työläisten mielialoihin vaalivoitolla oli erittäin innostava ja itseluottamusta herättävä vaikutus.

Noista vaaleista on kulunut lähes 35 vuotta. Ensi syksynä on jälleen edessä kunnallisvaalit. Toveri Iisakki Mannisella on vastuulla tällä kertaa kolmen kansandemokraattisen valitsijayhdistyksen perustaminen. Veteraanitoveri toteaa kuitenkin maamme poliittisen tilanteen olevan tänään kokonaan toisen, kiitos työväenliikkeen ponnistusten ja saavutusten. — Erkki Antikainen.

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — "Rauhan Rally" Queens puistossa oli hyvin onnistunut. Useita tuhansia oli mukana, etupäässä nuoria, joista toiset ottivat osaa soittaen ja laulaen arvokkaitten puheitten välissä. Eikös se Väinämöinenkin laulanut vihollisensa Joukahaisen suohon?

Siellä myös reippaat arabipojat kantoivat protestitunnuksia Israelin hyökkäystä vastaan. Eräs "hippi" väitteli natsia vastaan ihmisarvon oikeuden puolesta ja monta muuta kiistaa oli sivummalla, pitkän aurinkoisen iltapäivän monituntisessa tilaisuudessa. Osa joukosta lähti marssien Yhdysvaltain konsulaattiin. Toivon jatkuvaa taistelua rauhan puolesta, petomaisuutta vastaan. Peto pois ihmisestä, koskapa se on poissa osasta, jota kutsumme eläimiksi.

* * *

V.- ja u.-seura Yrityksen 62-vuotisjuhla muuttui odottamattoman arvokkaaksi tilaisuudeksi, äärettömän hyvin hiottujen ja ehkä odottamattomien ohjelman esittäjien ansiosta. Ensin saimme Suomen tervehdyksen Suomi-vieraalta Pentti Vatajalta, TUL:n Lapin piiristä, urheiluseura Kemin Innolta. Hän kertoi Paavo Vaurion lähettäneen hänelle Yrityksen 50-vuotisjuhla kuvan, joten eipä muuta kuin vielä sydämelliset terveiset täältä Suomeen toivomuksella, että Suomen kansan kunto pysyisi ja paranisi kisakentillä kaikkialla.

Sitten saimme oikein aploodimyrskyn Thora Niclin (tyttönimi) ja Aino Heikkisen lauluesityksistä. Thora oli varmaan vierailukäynnillä Kirkland Lakelta. Kiitos paljon käynnistä, tervetuloa toistenkin, useamman laulun kanssa.

Myöskin Aarto Latvalan esitykset, Manniset-Hunnakko soittoyhtyeen myötäillessä, olivat suurenmoiset, kovasti pidetyt esitykset. Ja sitten ne urheilijat, tytöt ja pojat. Oli jännää nähdä kuinka sitä ihminen voi itsensä vaikka solmuun vetää.

* * *

Päivän tärkein kysymys on nyt lehtiemme levityskampanja. Kun haluamme saada paljon tietoja, jos emme lue ja tilaa lehtiämme, tarkoitan työtätekevien lehtiä, jäävät parhaat tiedot saamatta, samoin kuin monet tarpeemme jää pyytämättä ja niin ollen saamatta. Siis oppimaan ja pitämään puoliansa elämän kiirastulessa.

* * *

Nyt on Tarmolassa peräänkatsoja joten sinne voi mennä koska vain, tehdä töitä tai viedä tavaroita niinkuin ennenkin. Entisiä ovat varkaat vieneet melkein kaikkea. Lasit olisivat hyviä, rikottujen sijaan, tuolit, pöydät, matrassit y.m. Työtä on myöskin vaikka minkälaista, että Tarmola pysyisi kauniina. Tuhannet kansalaisemme ovat sinne monta hikipisaraa vuodattanut. Sitä vain ihmettelen kun rakennamme parhaan puiston, niin miksi siitä pitää tuhatmäärin maksaa veroa? — J. N.

Pohjoismaat yhtä matkaa O-kisoihin

Tukholma. — Tokion olympiakisojen tapaan matkustavat neljän pohjoismaan urheilijat Mexicon olympiakisoihin yhteisesti. Suomen, Norjan, Ruotsin ja Tanskan olympiakomiteat ovat tehneet matkaa koskevan sopimuksen tilauslennoista Mexicoon ja takaisin.

Tarkoituksena on, että menomatkalla lennetään suoraan Mexicoon, mutta paluumatkat kulkisivat New Yorkin kautta, jossa viivyttäisiin pari päivää. Alustavasti on sovittu lähtöpäiväksi 20. ja 25. syyskuuta sekä 3. ja 8. lokakuuta. Paluumatkan lähtöpäivät ovat seuraavat: 22, 24, 26, ja 28. lokakuuta.

Ruotsin Amerikan Linjan

HUVIMATKA SUOMEEN

UUSI

M. S. KUNGSHOLM

Toukokuun 18 pnä

New Yorkista—Kööpenhaminaan

Sieltä edelleen

UUDELLA

M. S. FINLANDIA

laivalla

TOUKOKUUN 26 PNÄ

Helsinkiin

Lippujen hinnat:

M. S. Kungsholm

Turistiluokka — New York/Kööpenhamina, alkaen US $261.00, halvin edestakainen lippu US $514.00.

M. S. Finlandia:

Turistiluokka — Kööpenhamina /Helsinki US $45.00.

Muut laivavuorot 1968:—

New Yorkista:

Gripsholm — kesäk. 7

Kungsholm — elok. 14

Gripsholm — syysk. 25

Kungsholm — jouluk. 5

Tehkää paikkatilauksenne:

VAPAUS TRAVEL AGENCY

P.O. BOX 69, SUDBURY, ONT.

AVARUUS JA AIKA

(Jatkoa siv. 2)

kokeessa koehenkilöt käyttivät ruokailuun 20—25 minuuttia, mutta jälkimmäisessä vain 10—15 minuuttia. Nopeutumista havaittiin niinikään fyysisten harjoitusten suorituksessa. Fyysiset harjoitukset suoritettiin ensimmäisessä kokeessa pääasiassa hitaalla ja keskiasteen vauhdilla, mutta jälkimmäisessä liikkeet suoritettiin keskiasteen ja nopealla vauhdilla. Tämä johti fyysisiin harjoituksiin keskimäärin käytetyn ajan supistumiseen energiankulutuksen pysyessä kuitenkin välttämättömällä tasolla.

Toisessa kokeessa esiintyi koehenkilöillä omalaatuista "levottomuutta", mikä oli ilmeisesti osoituksena vaikeammasta sopeutumisesta poikkeavaan elinrytmiin. Niinpä koehenkilöt esimerkiksi vaihtoivat useammin asentoa, eivät pystyneet kauan syventymään yhteen ja samaan tehtävään, esim. kirjan lukemiseen. Unen ja valveillaolon nopeutunut rytmi aiheutti epätäsmällisen käsityksen ajan jakautumisesta ja kulumisesta. Niinpä koehenkilö S. ilmoitti jälkimmäisen kokeen 6. vuorokautena: "Nukut yhden tunnin ja ajattelet ,että on kulunut jo 6 tuntia ja on noustava ylös".

Samansuuntaisia olivat myös tulokset ajan kokemisesta kammiokoesarjassa, jossa tutkittiin, mitä vaikutuksia ihmisen elimistöön on olosuhteissa, joissa ympäröivän ilman lämpötila on tavallista korkeampi (33—36 astetta).

Näissä kokeissa ajanjaksojen määrittelyn täsmällisyys laski jyrkästi, aika koettiin jopa 50 prosenttia kulunutta määrää lyhyemmäksi. Näin nämä kokeet osoittivat, että vaikeutuneet olemassaolon edellytykset vääristävät ajanmäärittelyä.

Ajantajun muutokset tulevien pitkäaikaisten avaruuslentojen aikana nostavat esiin kysymyksen eräiden toimenpiteiden kehittämisestä "ihmisen luotettavuuden" kohottamiseksi järjestelmässä "ihminen—avaruusalus".

On ilmeisesti syytä harkita "aikapalvelun" järjestämistä avaruuslennolla sekä kiinnittää huomio yksilöllisiin erikoispiirteisiin ajan kokemisessa ja mahdollisuudet kehittää ajantajua.

Yksi mahdollisuus tällä tiellä on neuvostoliittolaisten tiedemiesten käsityksen mukaan (Georgi Mikuskin ja muut) avaruuslentäjien valmentaminen Maassa olosuhteisiin, jotka muistuttavat mahdollisimman paljon avaruusolosuhteita, sekä luomalla avaruusaluksen harjoituskammioon Maassa vallitsevat, totunnaiset edellytykset avaruuden ja ajan tajuamiselle.

Feodor Kosmolinski, lääketieteen lis., Boris Duskov, pedagogian lis. — (APN)

30% KOROTUS SOTILASMENOIHIN ISRAELISSA

Jerusalem. — Israelin hallitus on päättänyt pyytää parlamenttia, knessetiä, lisäämään puolustusmenoihin myönnettävää määrärahaa 500 miljoonaan Israelin puntaa (140 milj. dollaria), mikä merkitsisi 30 prosentin korotusta sotilaallisissa menoissa, ilmoitettiin Jerusalemissa virallisesti viikko sitten keskiviikkona.

Valtiovarainministeri Pinhas Sapir sanoi toimenpiteen tarkoituksena olevan veronkorotusten oikeudenmukaisuuden todistaminen ja yleisön kiinnittäminen maan puolustusmenojen suuruuteen.

Hän sanoi, että lisämaat tarvitaan rajojen vartioinnin ja puolustuksen tehostamiseen ja pakollisen asevelvollisuusajan pidentämiseen puolella vuodella.

APU LEHDEN

IRTONUMEROITA SAATAVANA

No: 7, 9, 11, 12, 13 ja 22

IRTONUMERON HINTA 55¢

postitse lähetettynä Hinta 65c

Tilatkaa osoitteella.

VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

Tässä on vastaus korkeisiin kustannuksiin, suuriin käsirahoihin, ikäviin asunto-ongelmiin

KEITH REALTOR — PHOTO MLS LISTINGS

Tämän vuoksi

1) Pieni käsiraha
2) Toronton paras sijainti
3) 1 kuukausimaksu kattaa kaikki
4) Puhdas ja terveellinen ilma
5) Varmuutta, kukaan ei voi häätää teitä
6) Säästöjä säännöllisten kuukausimaksujen vuoksi
7) Omaisuuden arvonnousua, koska suurten kiinteistöjen arvo laskee enemmän kuin pienten

Kysykää 1 tai 2 makuuhuoneen asuntoja asunto-osake yhtiöstä

LAURI KANGAS

Kotiin 225-1751 — KONTTORIIN 487-3333

Toronto, Ontario

TULEVAISUUDEN LATTIA KOTIINNE JO TÄNÄÄN

Sunset Seamless Flooring — ei tarvitse koskaan vahausta — vain pyyhkimisen märällä rievulla — säilyttää kauniin syvän kiiltonsa — vertailukelpoinen parhaiden lattialaattojen kanssa ilman ikäviä saumoja tai rakoja — huokea — viiden vuoden takuu — 1001 väriä — voidaan yhdessä päivässä kiinnittää lattialaattojen tai minkä tahansa pinnan päälle — ihanteellinen keittiöihin, kylpyhuoneisiin, käytäviin tai muihin oleskelutiloihin — erittäin hyvä saunan lattioihin.

TÄYTTÄKÄÄ JA LÄHETTÄKÄÄ TÄMÄ KUPONKI ILMAISTA KUSTANNUSARVIOTA VARTEN.

SUNSET SEAMLESS FLOORING
Eric Sahlberg, 890 Jane Street, Apt. 1211
Toronto 9, Ont. Puh. 762-1830.

Nimi ....

Osoite ....

(11-20-27-4)

AISTIKAS, SISÄLTÖRIKAS ja AJANKOHTAINEN JULKAISU

VAPPU 1968

ON ILMESTYNYT

48 sivua ja kannet — Hinta $1.00

RUNSAS JA ARVOKAS KUVITUS

Hieno täysikokoinen kansikuva Sudburyn Ramsey-järveltä koristaa julkaisun ulkoasua.

S I S Ä L T Ö :

Työkansan juhla	Oi kansat keväimen
Kuolema	Kiusaus
Sininen ovi	Valtameren ihmeet
Ensimmäiset vuoteni farmilla	Vappu
Punainen kangas kepin nenässä	Muistelmia menneiltä vuosilta
Luminen tie, minne se vie	Tulo satamaan
Nykyajan kevät	Vietnamin ongelma
Laulu myrskyssä	Me olemme eläkeläisiä
Veljeni Vappu 50-v. sitten	Kuulut taiteilijat rauhan puolesta
Elämän polulta	Punaiselle kaartille
"Hippie" nuorisosta	Rakkaus, perhe ja raha
Koskea katsellessa	Etelä-Afrikan rotusorto ja me
Punainen lippu	Carl Sandburg — raivaaja
Rukous	Taitoniekka — kirpun kengittäjä
Nyt kevät on	Olipa kerran, Christian Werner
Vietnamilainen kalastajanainen	Hopeinen kala
Tuulastamassa	Kun tähdet tulivat
Vappujuhlille Ouluun	

Julkaisua on saatavana paikkakuntanne asiamieheltä tai voi tilata suoraan osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED

P.O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Tilatkaa uusi, loistelias ja ajankohtainen julkaisu kauttamme.

NYT UUSI LOISTELIAS TASKU-KUVA-LEHTI

M&M MAAILMA JA ME

MAAILMA JA ME on värikkään loistelias uudentyyppinen kuvalukemisto. Kirjan kokoisena ja kiiltokantisena se on mukava sujauttaa taskuun ja ottaa sieltä esiin missä vain. Vaihteleva sisältö, n. 180 sivua tekstiä ja kuvia, jatkokertomuksia.

Tilatkaa MAAILMA JA ME! Täyttäkää oheinen kuponki ja postittakaa se jo tänään.

M&M TILAUSKUPONKI — MAAILMA JA ME

Tilaajan nimi

Lähiosoite

Postitoimipaikka

Irtonumeroita saatavana kustannusliikkeemme kirjakaupoista Sudburysta ja Port Arhturista

Irtonumerot 60c Postitse lähetettynä 70c

Tilaushinta Canadaan tilattuna: 1 vk $5.75

Tilatkaa osoitteella: VAPAUS PUBLISHING COMPANY LTD 100 Elm Street W., Sudbury, Ont.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN OSTAA

KUDOTTAVASSA KUNNOSSA olevat kangaspuut, joissa on pännäri, pirta ja niidet. Lähemmin: Puhelin 673-5584. (2-4-7)

HYVÄ KIUAS-SAUNA
TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
184 Elgin St. S., Sudbury

KAUNIITA KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Polkettaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

Delongchamp
CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan kokous pidetään Finnish-haalilla tiistaina kello 7.30.

Lasten suomikoulu Finnish haalilla torstaisin klo 5.30—7 illalla.

Äitienpäiväjuhlaa vietetään Finnish haalilla sunnuntaina toukokuun 12 pnä kello 1.30 ip. Lapset ohjelman esittäjinä. Äidit kukitetaan.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 ip.

Melody-orkesterin harjoitukset manantaisin kello 7.30 Finnish-haalilla.

Finnish haalin "markkinatanssien" perimättömät ovipalkinnot ovat Vapauden konttorissa josta ne on saatavissa liikkeen aukioloaikana. Perikää nämä ovipalkinnot mahdollisimman aikaisin ja viimeistään kuluvan toukokuun aikana.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

— "Auschwitzin argeologiaa" -nimistä elokuvaa filmataan parastaikaa Puolassa. Auschwitzin maaperä kätkee edelleenkin natsien rikosten jälkiä, kidutettuille ja poltetuille kuuluneita esineitä sekä vankien kätkemiä asiapapereita ja päiväkirjoja. Ohjaaja Andrzej Brozovski käsittelee niitä uudessa filmissään.

SIION SEURAKUNTA
SUDBURY
KOKOUKSET:
Sunnunt. 10 ap. kesäkämpällä
Sunnunt. 7 ip. Glad Tidings Tabernaglessa
Vastapäätä Memorial-sairaalaa
Perj. 7.30 ip. Nuorten kokous kesäkämpällä
Pastorin osoite:
1843 PARIS ST., SUDBURY, ONT.
TERVETULOA!

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

SÄÄSTÖHINNOILLA
RAKENNUSTARPEITA
HAAPAVANEERIA
¼" x 4' x 4' ... Levy 1.95
JALOKUUSIVANEERIA
¼" x 4' x 8' G1S ... Levy 4.99
⅜" x 4' x 8' G1S ... Levy 6.69
½" x 4' x 8' G1S ... Levy 8.49
⅝" x 4' x 8' G1S ... Levy 9.99
¾" x 4' x 8' G1S ... Levy 11.59
PALJON MUITA ERIKOISUUKSIA
CASH & CARRY
BUILDING MATERIALS
Myös auki tiistai-iltasin ja koko päivän keskiviikkona
Dell St. — Morn kad. kohdalla 674-7471 Sudbury

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentä vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

TALON MYYNTI-, OSTO- JA VAKUUTUSASIOISSA
käyttäkää:
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
Canadan suurin suomalainen kiinteistöjen välittäjä
PENTTI PENTTILA Kotiin 675-2941
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
Konttori 675-6427
125 DURHAM ST. S. SUDBURY, ONTARIO

Lastenkomitea kiittää

CSJ:n Sudburyn osaston lastenkomitea lausuu täten parhaat kiitoksensa siitä hyvästä kannatuksesta jonka sai sen järjestämänsä seurapelitilaisuus torstai-iltana. Kiitos voittojen ja rahan lahjoittajille sekä pelaajille. Kiitos liikkeille, Kangas Men's Wear ja Red & White Store, Kathleen St., jotka lahjoittivat tilaisuuteen.

Suuri kiitos Airille, Helkalle ja Rauhalle maukkaista kahvileivistä.

— Lastenkomitea.

Neuvostoliiton "Sota ja rauha" on suurfilmi

New York. — Neuvostoliiton $100 miljoonan filmin, Leo Tolstoin "Sota ja rauha" ensiesitys Broadwaylla sunnuntaina täytti kaikki odotukset. kruunaten sen parhaaksi saavutukseksi kansainvälisellä elokuvataiteen alalla.

Amerikan filmiteollisuuden johtajat, hallitus johtajia, diplomaatteja ja seurapiirihienostoa oli saapunut katsomaan tätä 6½ tunnin hyväntekeväisyysnäytöstä Demille teatterissa, $125 lipun hinnasta. Neuvostoliiton varaulkoministeri Y. A. Malik ja lähettiläs H. E. Dozrynin olivat paikalla.

Tämä kaikkein kallein filmi mitä koskaan on valmistettu, otti viisi vuotta valmistaa, ja oli sen ensiesitys Euroopassa viime vuonna. Filmiä on lyhennetty 70 minuutilla Amerikan yleisölle, ja tulevat he näkemään sen kahdessa osassa, ei välttämättä samana päivänä.

Ensiesityksen yleisö näki ensimmäisen osan sunnuntaina iltapäivällä palasi takaisin iltapuvuissa toisen osan esitykseen ja meni sen jälkeen keskiyönillallistanssiaisiin. New York Hiltoniin, filmitähtien Serge Bondarchuk ja hänen vaimonsa Irina Skobtseva ja hurmaavan uuden kansainvälisen tähden, Ludmila Savelyevan kunniaksi.

Bondarchuk, Neuvostoliiton filmimaailman nero, oli tuottaja, johtaja ja avustaja-suunnittelija Sota ja Rauha-filmille, ja mestarillisesti hän näytteli Pierre Bezuhovin osan.

Tämä filmi, jossa on 160,000 osanottajaa, mukaanluettuna 30 päärimitähteä Neuvostoliitossa, on filmikertomus johon loppuu kaikki muut filmikertomukset. 90 minuuttia kestävä Borodinon taistelun esiintulo on niin todellinen että katselija voi suorastaan tuntea sen sodan kauhut. Ainoastaan kuvien kauneus tekee tämän verisen osan siedettäväksi.

Neuvostoliiton kansalle, joka kärsi enemmän kuin mikään muu maa natsien käsissä toisen maailmansodan aikana. taistelukohtaukset ovat varmaankin melkein sietämättömiä. Terävänä arvosteluna sodan epäinhimillisyyttä vastaan, jonka kertoja selvästi selostaa filmin lopussa, Sota ja Rauha puhuu kaikille ihmisille ja on yläpuolella kaiken pikkumaisen syytöksen, että se olisi kommunistista propagandaa.

— Kalastusalusten rakentajamaana DDR on lujittanut asemaansa yhtenä maailman kolmesta johtavasta maasta Japanin ja Puolan rinnalla. Ensi kertaa ylitettiin 100,000 br-tonnin raja viime vuonna.

Ministeri ja Vietnamin rauha

Helsinki. — Kokoomuksen kansanedustaja Tuure Junnila on jättänyt eduskunnan kansliaan suullisen kysymyksen ministeri Ele Aleniuksen ja useiden hallitusmaiden kansanedustajien osallistumisesta viime tiistaina pidettyyn Vietnamin sodan vastaiseen mielenosoitukseen.

Junnila tiedustelee, onko hallitus sitä mieltä, että erään valtioneuvoston jäsenen ja useiden hallituspuolueiden kansanedustajien osallistuminen katumielenosoitukseen,jossa otettiin kantaa erääseen maailmanpolitiikan tulenarimpaan kysymykseen, on sopusoinnussa Suomen noudattaman varovaisen puolueettomuuspolitiikan kanssa.

Tuure Junnilan kysely tuo mieleen Ruotsin ja Yhdysvaltain äskeisen diplomaattisen kiistan sen johdosta, että ministeri Olof Palme osallistui siellä Vietnamin sodan vastaiseen mielenosoitukseen. Esiintymisen johdosta poistui USA:n suurlähettiläs Tukholmasta, mutta palasi sinne jo muutaman viikon kuluttua. Väliaikana Ruotsin hallitus ei suinkaan perääntynyt aktiivisesta kannastaan Vietnamin sotaan nähden, vaan mm. pääministeri Tage Erlander julisti parlamentissa Ruotsin hallituksen vaativan Pohjois-Vietnamin pommitusten lopettamista.

Suomen eduskunnassa on Tuure Junnila ottanut esittääkseen amerikkalaisdiplomaatin roolin.

— K.U.

USA Trade Centre mielenosoitusten kohde Ruotsissa

US Trade Center, USA:n kaupallinen keskus Tukholmassa on nuorten mielenosoittajien erityisessä suosiossa. Rakennuksen ympärillä on vuorokaudet läpeensä poliisivartiointi, joka maksaa Ruotsille ainakin 600,000 kruunua vuodessa.

Mielenosoituksista huolimatta ruotsalaiset liikemiehet virtaavat kauppakeskukseen, jonka toimiaikana tavaroiden tuonti USA:sta on voimakkaasti kohonnut.

Amerikkalaisten sotaa Vietnamissa protestoidaan Tukholmassa miltei päivittäin mielenosoituksilla ja poliisien tukittua tien USA:n suurlähetystöön mielenosoittajat ovat suunnanneet ne kaupalliseen keskukseen. Amerikkalaista mielenosoitukset eivät ole pahemmin vaivanneet. He ovat olleet päinvastoin hyvin tyytyväisiä keskuksen toimintaan, sillä tuontiteyllijen ja niissä kävijöiden määrä on lisääntynyt tasaisesti ja samalla on lisääntynyt Ruotsin osto USA:sta siinä määrin, että tuonti oli viime vuonna noin 2.252 miljoonaa kruunua. Vienti oli samaan aikaan vain 1.712 miljoonaa kruunua, joten kauppataseessa on 540 miljoonaa kruunua tuontivoittoinen.

VIETNAM

POHJOIS-VIETNAM ELÄÄ

Neljän viime sotavuoden aikana on Hanoihin rakennettu 28 uutta tuotantolaitosta, laajennettu olemassaolevia tehtaita ja varustettu niitä tuhansilla uusilla koneilla. Tällä hetkellä toimii Hanoissa 96 valtiollista tai muuta tehdasta. Merkittävä osuus tuotantotoiminnasta on kaupungin 331 pien- ja käsityöläisyrityksellä, joilla on palveluksessaan yhteensä 22,000 työläistä ja 35,000 käsityöläistä Hanoin keskusteollisuuden tuotannon kokonaisarvo on noussut neljän viime vuoden aikana 62,6 prosenttia.

Huolimatta amerikkalaisten jatkuvista pommituksista, jotka kohdistuvat siltoihin ja liikenneväyliin, on kaikki kuljetusyhteydet pystytty pitämään toiminnassa. Näin siitäkin huolimatta, että Hanoin ja sen reuna-alueiden 1,070,000 asukasta 300,000 on evakuoitu.

ADN:n kirjeenvaihtaja Hanoista 19. 4. -68.

EI MAKSUJA ENNEN HEINÄKUUTA
Nyt on Teidän paras aika ostaa aivan uusi auto Empire Motorsista! Katsokaa miten helppo Teidän on omistaa American Motors autoja . . .
1968 AMERICAN
TÄYSI HINTA — $2.382
$300 alas (käteisellä tai vaihdolla) $73 k:dessa—36 k:tta
$500 alas (käteisellä tai vaihdolla) $66 k:dessa—36 k:tta
$700 alas (käteisellä tai vaihdolla) $59 k:dessa—36 k:tta
1968 REBEL
TÄYSI HINTA — $2.872
$500 alas (käteisellä tai vaihdolla) $83 k:dessa—36 k:tta
$700 alas (käteisellä tai vaihdolla) $76 k:dessa—36 k:tta
$900 alas (käteisellä tai vaihdolla) $64 k:dessa—36 k:tta
1968 AMBASSADOR
TÄYSI HINTA — $3.289
$700 alas (käteisellä tai vaihdolla) $91 k:dessa—36 k:tta
$900 alas (käteisellä tai vaihdolla) $84 k:dessa—36 k:tta
$1,110 alas (käteisellä tai vaihdolla) $77 k:dessa—36 k:tta
1968 JAVELIN
TÄYSI HINTA — $2.972
$300 alas (käteisellä tai vaihdolla) $93 k:dessa—36 k:tta
$500 alas (käteisellä tai vaihdolla) $86 k:dessa—36 k:tta
$700 alas (käteisellä tai vaihdolla) $79 k:dessa—36 k:tta
$900 alas (käteisellä tai vaihdolla) $76 k:dessa—36 k:tta
YNNÄ VERO, NUMEROLAATAT JA RAHTI
Nämä maksut asetettu ehdotetun täyden myyntihinnan mukaan. Jotkut näistä autoista voivat olla teidän saloja halvemmalla!
EMPIRE MOTORS, 695 The Kingsway, Puh. 674-7535
Scagnetti Co. Ltd:n omistama ja johtama
"Harjoittanut liikettä Sudburyssa yli 50 vuotta".
Kääntykää näiden miesten puoleen saadaksenne nopean ja ystävällisen palvelun: Bud Moore, Wes Hudgin, Bill Lumsden, Oliver Jarry ja suomalainen Tyko Tammi
EMPIRE MOTORS
673-5022 674-7535
(2-4)

Mielenkiintoinen ja opettava teos näyttämötaiteen harrastajille!
K. S. Stanislavski:
Elämäni näyttämötaiteen palveluksessa
447 SIVUA
HINTA NID. $2.60
K. S. Stanislavskia (1863—1938), Moskovan Taiteellisen Teatterin luojaa, pidetään yhtenä länsimaisen näyttelijän- ja ohjaajantaiteen suurimmista uudistajista ja hänen muistelmateostaan kutsutaan länsimaissa "teatterin raamatuksi".
Stanislavski pyhitti koko elämänsä teatteritaiteelle ja näyttelijöille, hänen muistelmansa sisältävät värikkäitä kuvia vuosisadan alun teatterielämästä, syvällistä taiteen filosofiaa ja nerokkaan näkemyksen leimaamaa käytännön ammattitietoa.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing
COMPANY LIMITED
P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

UUSI
LOISTELIAS
ja ajankohtainen
JULKAISU
KERRAN KUUKAUDESSA
1 vuosikerta Canadaan $5.75
MM
MAAILMA JA ME

IRTONUMEROT 60c
Postitse lähetettynä 70c
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS
PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Tehkää Suomi-matkanne
BALTIC STEAMSHIP LINES'in
matkustajalaivalla
"ALEXANDR PUSHKIN"
Montrealista Helsinkiin ilman mitään vaihtoja.
Kulkuvuorot Montrealista:
TOUKOKUUN 30
KESÄKUUN 29
ELOKUUN 15
SYYSKUUN 16
LOKAKUUN 17
Kulkuvuorot Helsingistä:
TOUKOKUUN 15
KESÄKUUN 15
HEINÄKUUN 14
ELOKUUN 31
LOKAKUUN 2
Kaikilla matkoilla laiva poikkeaa He'singissä. Siis matkalla ei mitään vaihtoja, vaan samassa laivassa matkan päämäärään asti.
Halvin turistiluokan "Intermediate"-kauden lipun hinta Montrealista Helsinkiin $314.00.
Tehkää paikkatilauksenne osoitteella:
VAPAUS
TRAVEL AGENCY
P.O. BOX 69, SUDBURY, ONT.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Komposti on tarpeellinen

Jos vähänkään harrastaa maanviljelyä, vaikkapa vaan kukkia kasvattaisi, on hyvä sijoittaa komposti johonkin puutarhan nurkkaan. Siihen kerätään kaikki lehdet, ruohonkatkaisusta ja pellosta tulevat roskat sekä taloudesta saatavat vihannesten ja hedelmien kuoret.

Ontarion ravinto- ja maanviljelysosasto neuvoo seuraavassa kompostin tekoa ja sen hoitoa, jotta siitä olisi mahdollisimman suuri hyöty.

Kompostiin ei saisi kerätä suuria juuria tai oksia, sillä ne ottavat pitkän aikaa maatuakseen. On myös syytä varoa, että rikkaruohot eivät pääse kompostissa rehottamaan ja sitä tietä uudelleen kasvamaan jouduttuaan peltoon.

Paras kompostin koko on laajuudeltaan kuusi jalkaa ja viisi jalkaa korkeudeltaan. Kompostin suuruuden luonnollisesti määrää kuinka paljon siihen tulee roskia, mutta se tulisi tehdä sellaiseen paikkaan, jossa olisi tilaisuus sitä tarpeen mukaan laajentaa. Kompostille on eduksi, jos sitä toisesta päästä otetaan ja sen toiseen päähän laitetaan tuoreet jätteet, siten menetellen komposti maatuu samaan aikaan kun sitä käytetään.

Kompostia tehdessä laitetaan pohjimmaiseksi noin kahdentoista tuuman paksuinen kerros maissin (cornin) varsia tai olkia, että pohja tulisi ilmavaksi. Sen päälle laitetaan noin kuuden tuuman vahvuudelta vihreitä jätteitä, joille ripotellaan hiukan kalkkia tai lannoitusainetta, arviolta 250 paunaa kompostia kohti. Kalkki vaikuttaa jätteiden maantumiseen edullisesti ja estää niitä löyhkäämästä. Kompostin rakentamista jatketaan tämän ohjeen mukaisesti kuten kerrosvoileipää kunnes on päästy toivottuun suuruuteen. Kompostikasan keskelle painetaan syvennys veden keräämiseksi. On tärkeätä pitää komposti kosteana, joten kuivana vuodenaikana sitä on säännöllisesti kasteltava.

Kompostikasa on käännettävä kerran tai kahdesti, jotta päällimmäinen kerros joutuisi keskelle ja alttiiksi maatumiselle.

Jokaisen viljelijän tulisi hoitaa kompostia, sillä siitä saa parasta ravintoa kasveille, kun se vaan on tarpeeksi maadutettu.

Muista tämä lääkkeistä

- Kalanmaksaöljy maistuu paremmalta, jos se on kylmää. Marjahillo poistaa halvalla ja tehokkaasti suusta ikävän jälkimaun.
- Matkapahoinvointia vastaan nautittavat lääkkeet tulisi ottaa noin puoli tuntia ennen matkalle lähtöä. Jos ne nautitaan vasta pahoinvoinnin jo alettua, ei niistä voi olla suurtakaan apua.
- Maksauutteet maistuvat myöskin paremmalta, jos ne ovat nautittaessa kylmiä.
- Sokerilla päällystettyjä tabletteja ei pidä purra rikki. Usein niissä on ainetta, joka on tarkoitettu liukenemaan hitaasti, ja myös voivat olla sisältä pahanmakuisia.
- Rautatonikumeja käytettäessä vältetään hampaiden mustuminen, jos heti lääkkeen ottamisen jälkeen huuhdellaan suu kylmällä vedellä.
- Unilääkkeet olisi nautittava haalean sokeriveden kera n. puoli- tai tunti ennen maatamenoa.
- Sydäntabletit, jotka sisältävät nitroglyseriiniä ja eräitä sen johdannaisia, olisi säilytettävä mahdollisimman viileässä, mieluummin jääkaapissa. Mainitut aineet ovat yleensä haihtuvia yhdisteitä ja tabletit menevät helposti rikki lämmössä. Aina mukana olevassa taskuvarastossa tulisikin olla vain päivän tarve kerrallaan.
- Antibioottikapselit ja kapselit yleensä niellään kokonaisina. Sisältö on yleensä erittäin pahanmakuinen. Usein suositellaan lisäksi B-vitamiinien nauttimista antibioottokuurin aikana tai sen jälkeen, jotta suolistossa oleva normaali bakteeritoiminta pääsisi käyntiin. Myös piimän nauttimista suositellaan samasta syystä.
- Peräpuikko on joskus jaettava puoliksi. Tämä tehdään halkaisemalla.
- Sulanut tai pehmennyt peräpuikko asetetaan hetkeksi jääkaappiin tai muuhun kylmään paikkaan. Tällöin se on taas käyttökelpoinen.
- Lääkerakeita tai nestemäistä lääkettä otettaessa olisi käytettävä mittalusikkaa tai -lasia. Tavallisten lusikkain koko vaihtelee niin paljon, että niillä on mahdotonta mitata sopivaa määrää.
- Vanhukset unohtavat helposti, kuinka paljon he ovat ottaneet päivittäin tarvitsemiaan lääkkeitä. Hyvä keino on laittaa aamulla päivän annos erilleen. Siitä on helppo laskea, onko tarvittava määrä tullut käytetyksi.
- Lääkkeitä ei saa koskaan heittää roskakoriin, vaan ne on hävitettävä laittamalla viemäriin tai wc-hen. Ampullit on rikottava ja tyhjennettävä.
- Lääkkeitä ei tulisi säilyttää kylpyhuoneessa, joka yleensä on kodin lämpimin paikka, vaan mahdollisimman kuivassa ja viileässä.
- Lue aina huolellisesti mitä pakkauksessa lukee annostelusta ja säilytyksestä. Varsinkin, jos kysymyksessä on reseptivapaa lääke, on viisainta noudattaa tehtaan antamia ohjeita. Lääkärin määräämissä reseptilääkkeissähän on lääkärin kutakin tapausta varten antamat ohjeet.
- Katso lääkkeen vanhenemispäivämäärää, ennenkuin käytät vanhaa lääkettä.
- Älä koskaan lainaa lääkärin määräämiä lääkkeitä ystäviltäsi tai tuttaviltasi. Ei ole suinkaan varmaa, että ne sopisivat juuri sinun sairauteesi, vaikka oireet maallikon mielestä olisivatkin samanlaisia.
- Oikein käytettyinä annosteltuina ja säilytettyinä on lääkkeistä apua ja hyötyä, mutta muista: Ne ovat kuin tuli, — hyvä palvelija, huono isäntä.

Pieniä neuvoja

KUKKIVAT HUONEKASVIT pitävät kahvinporosta ja saavat siitä tummemman värin. Kasvien lehdet saadaan kiiltäviksi pyyhkimällä maito-vesiseoksella. Homehtuneet kukkaruukut voi puhdistaa hankaamalla teräsvillalla ja sen jälkeen voitelemalla kenkärasvalla tai ruokaöljyllä.

* * *

HIERTYNYT JALKA

Jos kenkä on hiertänyt jalan rikki voi siihen kokeilla seuraavaa: Keitetystä kananmunasta otetaan kuoren alla oleva ohut kalvo ja laitetaan hiertymän päälle ja kipeä kohta paranee pian.

SIIVOTESSA

Kiinnitetään tikkaiden yläpäähän tukeva koukku. Siihen voi ripustaa siivous- tai maalaussangon, joten ei tarvitse sitä käsin pidellä eikä kiipeillä tikkaita ylös ja alas siivotessa tai maalatessa.

* * *

KUIVA IHO

Sulattakaa lusikallinen hunajaa ja lisätkää siihen muutama tippa sitruunamehua. Hierokaa sekoitusta kasvoihinne ja kaulaanne. Huuhdelkaa 20 minuutin kuluttua. Ihonne on tämän käsittelyn jälkeen pehmeä ja sileä.

HYVÄÄ RUOKAA
KEITTOKIRJA JOKA INNOSTAA NOPEAAN JA HERKULLISEEN RUOANLAITTOON
Koko: 7¾" x 10½", käsittäen 534 sivua
351 valokuvaa — 16 herkullista värikuvataulua
HINTA SID. $13.50
HYVÄÄ RUOKAA on perustava opas nykykodin keittiöön. Sen resepteihin sisältyy arkiruokia ja juhlaruokia, kansallisia ruokalajeja ja vieraiden maiden erikoisuuksia, ravitsevia kodin ruokia, nopeita pikkuherkkuja illanistujaisiin, dieettiruokia — sekä taloudellisia ruokia laihan kukkaron päiviksi.
HYVÄÄ RUOKAA on oikotie taitavaan ruoanlaittoon. Sen joka reseptissä opetetaan kädestä pitäen eräitä ruoanlaiton 'perustekkoja'. Lihan, kalan sekä muiden ruoka-aineiden valinnassa ja käsittelyssä annetaan tehokas pikakurssi.
Se on oikea opas keittiöönne koko elämänne ajaksi!
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.